

Generationsskifte

*Copenhagen Business School
HD(R) 2.del (regnskab og økonomistyring)
Solbjerg Plads 3
2000 Frederiksberg*



Afleveringstidspunkt: 6. maj 2020

Forfatter:

Gustav Plum Lykkesfeldt, studie nr. 126149

Christian Rydiander Toelhøj, studie nr. 90631

Vejleder: Henrik Nielsen

Antal sider: 69 sider

Anslag: 121.900

Indholdsfortegnelse

1. Indledning.....	4
2. Problemformulering	6
2.1 Afgræsning.....	6
2.2 Metode	7
2.3 Målgruppe.....	8
2.4 Kildekritik.....	8
2.5 Love og anvendte forkortelser	8
3 Overvejelser ved selskabsoverdragelse	8
3.1 Bløde overvejelser.....	9
3.2 Hårde overvejelser	13
4. Gaveafgift.....	14
5. Succession	16
5.1 Succession betydning.....	17
5.2 Overdragelse af aktier	18
5.3 Afskrivningsberettigede aktiver	21
5.4 Eksempel på beregninger	24
6 A/B modellen.....	26
7 Hovedaktionærnedslag.....	28
8 Værdiansættelse af et selskab.....	29
8.1 TSS-cirkulære 2000-9 (værdiansættelse af aktier og anparter).....	31
8.2 TSS-cirkulære 2000-10 (værdiansættelse af goodwill)	32
8.3 Værdiansættelsesvejledning af 20. august 2009	32
8.3.1 DCF-modellen (Discounted Cash Flow)	33
8.3.2 EVA-modellen (Economic Value Added)	34
8.3.3 Multipel værdiansættelse	34
8.3.4 Relief from Royalty-metoden	35
9. Finansiering af et generationsskifte.....	35
9.1 Gaver	36
9.1.1 Passiv Post	37
9.2 Earn-out.....	38
9.3 Gældsbev	38
10 Case beskrivelse	39
10.1 Analyse af generationsskifte i TOLY A/S	40
10.2 Delkonklusion	41
11 Overdragelse med succession.....	42
11.2 Delkonklusion	45
12 A/B modellen	45
12.1 Delkonklusion	48

13 Værdiansættelse af TOLY A/S	49
13.1 Ejendomme.....	49
13.2 Udskudt skat	50
13.3 Goodwill	50
13.4 Selskabets handelsværdi	52
13.4.1 Selskabets handelsværdi ved salg af ejendommen.....	53
13.5 Delkonklusion	54
14. Finansiering af generationsskiftet	55
14.1 Finansiering i form af gave i 2020.....	56
14.2 Finansiering i form af gave i 2019.....	57
14.3 Finansiering i form af earn-out.....	58
14.4 Finansiering i form af gældsbrief	59
14.5 Delkonklusion	59
15 Gaveafgift ved aktionærnedslag	60
15.1 Delkonklusion	61
16 Den bedste generationsskiftemodel	62
17 Konklusion	62
Litteraturliste.....	66
Bilag 1	68

1. Indledning

Generationsskifte inden for familien bliver brugt i både mindre selskaber og store koncerner til at føre værdierne og kulturen videre i selskabet, men ofte følger der store udfordringer med et familieejerskifte. Samtidig findes der en række skatte- og afgiftsmæssige faktorer, som spiller en vigtig rolle. Det er afgørende at kende disse faktorer for at undgå at selskabets værdi forhøjes ifølge med et ejerskifte inden for familien, så gaveafgiften kan blive så lav som mulig. Hvorimod ved salg af selskabet til tredjepart, vil ejeren gerne have en så høj værdi af selskabet som muligt.

Regeringen vedtog pr. 1. januar 2020 en tilbageførsel af gaveafgift efter en kort periode, hvor gaveafgiften var helt nede på 6 %. Nu er gaveafgiften oppe på 15 % igen, som den var i 2016. Et generationsskifte er ikke blot en hård byrde for ejer og kommende ejer, men vil også påvirke selskabets medarbejdere og ledelse. Det er en længere proces, hvoraf flere forskellige led skal bindes sammen, og det hele skal fungere og gå op i en højere enhed, således skiftet mellem generationerne falder naturligt. Der er dog flere ting der spiller ind, før generationsskiftet kan blive gennemført. Den forhøjede gaveafgift kan have en positiv effekt på produktiviteten f.eks. ved at bidrage til, at selskaber anvender de mest effektive ledelses- og ejerskabsformer, og ikke blot overdrager selskabet til sønnen eller datteren uden nogen videre overvejelser. Overvejelserne omkring hvem de fremtidige ejere skal være, er en svær beslutning for selskabet, men her spiller gaveafgiften en stor rolle, om selskabet skal vælge et familiemedlem eller salg af selskabet til en tredjepart. Hvis den fremtidige ejer er et familiemedlem, så vil der være mulighed for betaling af gaveafgift, hvis en del af selskabet overdrages som gave.

Ved et generationsskifte kan man med fordel påbegynde generationsskiftet i god tid. Dette skyldes, at der kan være flere medvirkende parter samt overvejelser både personlige, men også juridiske og regnskabsmæssige. Helt grundlæggende er der mange overvejelser man skal tage højde til, før man starter et generationsskifte. Baggrundsovervejelserne for generationsskiftet skal bygge på dine ønsker for selskabet, og hvordan man sikrer sig, den bedste fremtid for dig selv, overdragelsesmodtagere og dit selskab.

Man skal derfor have overvejelserne for, hvor meget man ønsker at overdrage, om alle skal have samme andel, hvor stor en indflydelse der skal følge med overdragelsen og en sikret

fremtid for overdrageren. Alle disse spørgsmål er noget overdrageren skal tage stilling til før der påbegyndes et generationsskifte, og disse er alle sammen personlige overvejelser. Udover de personlige overvejelser er der også de muligheder man har inden for skatte- og afgiftsområdet.

Vi vil i opgaven tage udgangspunkt i et familieejet selskab, TOLY A/S, der er beliggende i København. Selskabet er stiftet 1. januar 1982 af Michael Thomsen, efterfølgende angivet som Michael, og er stadig ejet af Michael. Selskabets aktivitet består af engroshandel i Danmark med ventiler, instrumenter, paknings- og tætningsmaterialer og service. Selskabet har i en længere periode haft positiv udvikling, hvilket Michael har brugt mange kræfter på, og han derfor gerne vil viderebringe hans succes. Michael har derfor i en længere periode tænkt på, hvordan generationsskiftet skal foregå, og hvordan han kan bringe selskabet videre. Overvejelser går på om selskabet skal sælges til tredjepart eller om hans eneste barn, sønnen Lars Thomsen, efterfølgende angivet som Lars, kan bringe selskabet videre til en positiv fremtid. Da Lars har stort kendskab til faderens selskab, så er det Michaels vurdering, at han er den korrekte person til at overdrage selskabet til. Derudover er det Michaels interesse, at selskabet overdrages til den mindst mulige beskatning, samtidig med at han kan sikre sin egen fremtid økonomisk.

Michael ønsker at overdrage hele selskabet til sønnen Lars, og ønsker derfor ikke at have nogen indflydelse i TOLY A/S mere.

Vores opgaven vil derfor være en retningslinje for, hvordan Michael kan vælge at foretage generationsskiftet til hans søn, og overdrage selskabet med en god mavefornemmelse for, at han gjorde det rigtige.

2. Problemformulering

Vi vil i denne afhandling redegøre for de gældende regler ved et generationsskifte inde for familieoverdragelse. Vi vil her vurdere fordele og ulemper ved denne handling, både finansielt og menneskeligt. Vi vil tage disse regler i anvendelse for et selskab, hvor vi vil analysere generationsskiftet i forskellige scenarier, herunder en succession inden for familiekredsen og konsekvenser for tidspunktet for overdragelsen. Herudover hvilke skattemæssige konsekvenser generationsskiftet har for selskabet, samt hvilke muligheder, der er for ejeren personligt og hans omgivelser.

Vores problemformulering for denne afhandling lyder derfor således:

"Hvordan gennemføres det mest hensigtsmæssige generationsskifte i TOLY A/S og kunne overdragelsen skattemæssigt være sket på et bedre tidspunkt?"

For at komme frem til en konklusion på ovenstående, vil vi besvare nedenstående underproblemstillinger, som skal hjælpe os til at understøtte vores endelige konklusion:

1. Hvilke indledende overvejelser skal der udføres inden gennemførelsen af et generationsskifte både personlige og selskabsmæssigt?
2. Hvad er de skatteretslige og skattemæssige muligheder af et generationsskifte?
3. Hvordan værdiansættes selskabet?
4. Hvordan kan generationsskiftet finansieres?

2.1 Afgræsning

Et generationsskifte kan iværksættes af flere forskellige årsager og formål. Alle selskaber er bygget op på forskellige måder, hvorfor man ikke kan bruge nøjagtig de samme modeller til alle selskaber. Formålet med opgaven er omtalt i problemformuleringen, og for at præcisere emnet yderligere, er det fundet hensigtsmæssigt at foretage følgende afgræsninger.

Det er muligt at foretage generationsskifte i alle typer af selskaber. Denne opgave vil dog alene beskæftige sig med overdragelse af unoterede aktier. Vi vil derfor ikke komme ind på hvilke løsningsforslag eller modeller man skal bruge til enkeltmandsvirksomheder, partnerselskaber, kommanditselskaber og interesselselskaber.

Opgaven vil have fokus på at gennemføre et generationsskifte til et familiemedlem. Vi vil derfor ikke komme frem til et løsningsforslag til generationsskifte til nærtstående medarbejder eller til tredjepart.

Vi vil ikke komme ind på koncernforhold og sambeskatning. Opgavens formål vil være generationsskiftet af selskabet TOLY A/S, hvor der ikke tages højde for koncernforhold og sambeskatning til andre selskaber. Derudover vil der ikke forekomme løsningsforslag til generationsskifte med omstrukturering.

Ejeren af selskabet vil ikke have nogen indflydelse, eller noget med selskabet at gøre efter overdragelsen. Vi vil derfor ikke komme ind på løsninger, som kun kan lade sig gøre, hvis ejeren stadig skal have tilknytning til selskabet.

Der vil udelukket henvises til dansk lovgivning i opgaven, da alle involverede parter er fuldt skattepligtige i Danmark.

Det antages, at generationsskiftet gennemføres mens alle parter er i levende live. Der vil derfor ikke blive redegjort for overdragelse af selskaber i tilfælde af dødsfald.

2.2 Metode

Opgaven vil være en gennemgang af det aktuelle generationsskifte, fra de første overvejelser til den endelige overdragelse. Besvarelsen vil indebære en analyse af det valgte selskab TOLY A/S, samt en gennemgående beskrivelse af et generationsskiftes indledende arbejde. Opgaven vil dernæst fremkomme med et løsningsforslag til det forestående generationsskifte. Løsningsforslaget vil tage udgangspunkt i selskabsejerens ønsker samt gennemgangen af de forskellige modeller. Opgaven vil tage udgangspunkt i den nuværende danske lovgivning,

hvorfor vores dataindsamling vil bestå af love, cirkulære, bekendtgørelser mv. Det er vores antagelse, at love, bekendtgørelser mv. som findes på internettet, er sande. Vi vil yderligere benytte bøger, artikler, internets information, tidsskrifter mv., hvor vi vil have et mere kritisk synspunkt i forhold til oplysningsgiver og modtager.

2.3 Målgruppe

Opgaven henvender sig primært til mindre erhvervsdrivende, som inden for en nærmere fremtid påtænker at gennemføre et generationsskifte af et selskab til et familiemedlem.

2.4 Kildekritik

Det primære kildemateriale vurderes at være objektiv, idet der anvendes lovtekster, som ikke er påvirket af subjektive betragtninger og individuelle interesser. Sekundært kildemateriale i form af bøger og artikler vurderes ligeledes at være tilstrækkeligt objektive, da det er skrevet af kvalificerede eksperter såsom organisationer, advokater og statsautoriserede revisorer. Sekundære kilder kan dog være præget af individuelle holdninger.

2.5 Love og anvendte forkortelser

BAL:	Boafgiftsloven
ABL:	Aktiebeskatningslovens
SSL:	Selskabsskatteloven
KSL:	Kildeskatteloven
VSO:	Virksomhedsskatteloven

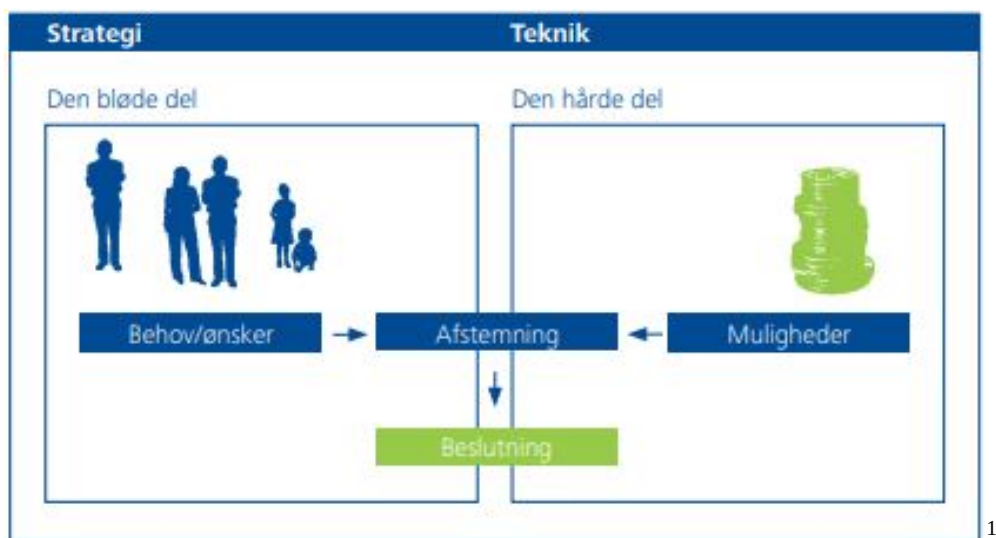
3 Overvejelser ved selskabsoverdragelse

Man skal som selskabsejer på et tidspunkt gøre sig overvejelser om selskabets ejerskab på kort og lang sigt. Derfor bør planen om et generationsskifte for mange selskabsejere være en naturlig del af den planlægning, der foregår i selskabet. Resultatet af et velplanlagt generationsskifte kan ofte medføre en lempeligere beskatning, samt en tilfredsstillende løsning for selskabet, personlig fremtid og medarbejderne i selskabet.

Et generationsskifte kan både omhandle et ledelsesmæssigt og kapitalmæssigt generationsskifte. Dog er det sikkert, at det for et generationsskifte også kræver en del

personlige overvejelser, men også en del familiemæssige overvejelser forinden overdragelsen. Selskabet skal dog også kunne gennemføre og overleve generationsskiftet, hvorfor der også er en del økonomiske, juridiske, skatte- og afgiftsmæssige krav og muligheder. Alle disse aspekter skal inddrages i planlægningen af generationsskiftet.

Baggrunden for alle disse overvejelser bliver overordnet kaldt for ”hårde og bløde overvejelser”.



Ovenstående figur viser de overvejelser man skal igennem ved et generationsskifte.

3.1 Bløde overvejelser

De strategiske bløde overvejelser relaterer sig til følelser og personlige overvejelser. Dette kunne blandt andet være:

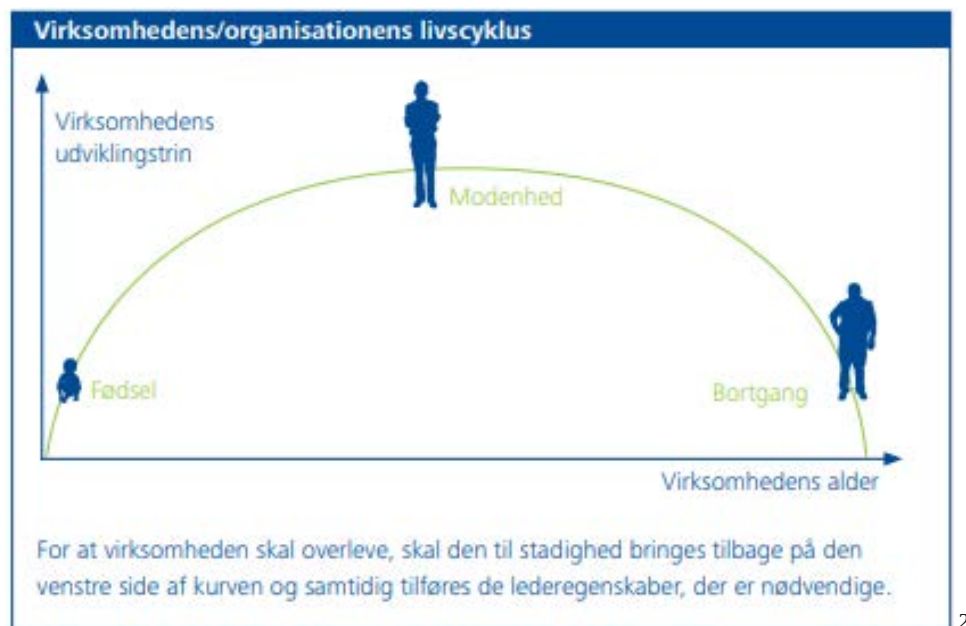
- Forretningsmæssige status
- Ledelses- og kundemæssige overvejelser
- Familiemæssige overvejelser
- Overvejelser i relation til strategier

¹ Ejer- og generationsskifte af virksomhed. 6. udgave, 1. oplag 2010, Deloitte, s. 10

Forretningsmæssige status

Man skal ved et generationsskifte kende selskabet fremtidige muligheder, da dette giver et godt udgangspunkt til at videreførelse af selskabet. Her kan man vælge at analysere selskabet, og se hvordan det nuværende udgangspunkt er, og vurdere hvad fremtiden kommer til at byde på. Det er en god ide at udarbejde en overordnet vurdering af selskabet for at undersøge, selskabets værdi, fremtidig forrentning og værdiansættelse af selskab.

Ved undersøgelse af ovenstående analyser, så er det muligt for selskabets ejer, at få inspiration til at lave nødvendige forbedringer til selskabet, for at kunne sikre selskabets fremtid. Derudover kan det give en indikation på, hvor selskabet ligger på deres kurven for selskabets livscyklus.



Det er de færreste selskaber, der vokster ens, hvorfor nogen selskaber er i en bestemt vækstfase længere tid end andre selskaber. Ved undersøgelse af selskabets livscyklus, så kan man analysere om selskabet er i en stilstandsfase, eller om de er i en vækstfase. Det er vigtigt for selskabet, at der igennem og efter et generationsskifte opretholdes bestræbelse og ledelsesmæssige egenskaber til at fortsætte eller komme tilbage til en vækstfase.

² Ejer- og generationsskifte af virksomhed. 6. udgave, 1. oplag 2010, Deloitte, s. 14

Ledelsesmæssige- og kundemæssige overvejelser

I mange selskaber, hvor ejeren også er leder, vil ejeren have en værdi for selskabet, da selskabet er opbygget af personen, og ofte er involveret i selskabets daglige drift, og derfor kender til alle selskabets aktiviteter. Derfor er det vigtigt, at man ved et generationsskifte sikrer, at den fremtidige leders evner i samspil med selskabets medarbejdere, kunder og leverandører kan sikre at generationsskiftet bliver en succesrig videreførelse. Selskabets succes er direkte afhængig af, at alle faktorer i selskabet fungerer.

Et kendskab til selskabet, kunderne og aktiviteterne er ofte noget der tales om over middagsbordet. Derfor er der flere familieejede selskaber, der generationsskiftes til den yngre generation, hvilket i mange tilfælde kan være en god løsning. Hvis lederskabet overdrages til en yngre generation, så vil det formentlig være en baggrundsviden af selskabet³. Det er vigtigt, at man vurderer, hvor selskabet er i dens livscyklus, og på baggrund heraf vurdere om den yngre generation har tilstrækkelige ledelsesevner, interesse og kan lede selskabet videre i fremtiden.

For et generationsskifte er det vigtigt, at man tager udgangspunkt i ovenstående og vurderer om en nærtstående medarbejder eller tredjepart, vil kunne udfylde denne lederrolle bedre end den yngre generation. Derudover er det vigtigt, at den fremtidige leder kan samarbejde med medarbejdere, da der kan være store ressource- og videns tab ved gennemførelsen af generationsskiftet, hvis medarbejderne er utilfredse.

Kundemæssige overvejelser relaterer sig til, hvordan selskabets kunder vil tage imod den fremtidig ledelse, og hvad dette kan medføre. Derfor er det vigtigt, at den fremtidige ledelse vil føre den tidligere ejers værdier videre, ved fortsættelse eller forbedring af kundernes tilfredshed. Fremtidige ledere skal derfor i samarbejde med medarbejdere eller på forhånd opnå tilstrækkelig viden om kunder, produkter og strategier.

Familiemæssige overvejelser

Mange familieejede selskaber har visionerne om, at selskabet skal bevares i familiens eje, hvor der generationsskiftes til en yngre generation. For dette er kan lykkes, så er det en altafgørende forudsætning, at den næste generation både har faglig og ledelsesmæssige kompetencer til at

³ <https://www.berlingske.dk/virksomheder/harboe-chef-faar-kritik-for-at-koere-familien-i-stilling-til>

overtage selskabet, og at de samtidig er interesseret i at skulle overtage selskabet. Derfor er det essentielt, at begge forudsætningen er opfyldt. Der er mange generationsskifter, hvor nuværende ejere har forventet og presset overtagelse af yngre generation, hvilket ikke har været et succesrigt generationsskifte, grundet manglende interesse og kompetence hos den yngre generation.

På den anden side, så kan det være problematisk, hvis den nuværende generation ikke ønsker, at det den yngre generation vil få fuld ledelse og ejerskab af selskabet. Dette skyldes, at hvis generationsskiftet overdrages til yngre generation, mens den nuværende generation stadig ønsker at dominere, så vil den yngre generation blot handle på den ældre generations præmisser. Dette kan skabe familiemæssige konflikter, men også ødelægge et selskab, hvis man ikke er enige om, hvem der skal have den bestemmende indflydelse i selskabet.

Det er på baggrund af ovenstående vigtigt, at begge parter vurderer, hvorvidt en familieoverdragelse er den bedste løsning for familierelationen og selskabet.

Overvejelser i relation til strategier

For et generationsskifte kan strategien variere alt afhængig af hvem selskabet overtages af. Dette skyldes, at forskellige ejere vil have forskellige strategier og synspunkter, som defineres og bestemmes af erhververen af selskabet.

Hvis overdragelsen sker til en yngre generation, så antages det, at der er indsigt i selskabets strategi og selskabets daglige drift. Den viden, der er opbygget af den ældre generation i succesrige selskaber, skal naturligvis kunne videreføres til den næste generation med de nødvendige tilpasninger.

Den ældre og yngre generation kan i fællesskab blive enige om de tiltag, der er nødvendige for at sikre selskabets videreførelse, når man har belyst selskabets forretningsmæssige status, som tidligere beskrevet.

Eksempel

Et eksempel på disse overvejelser er et selskab, hvor væksten var nedadgående, og der er i gang med et generationsskifte til et yngre familiemedlem, hvilket selskabets ejer altid har ønsket. Det yngre familiemedlem er ikke interesseret i at drive selskabet, og har ingen faglige kompetencer for at drive et selskab og besidder ikke lederegenskaber. I en situation som denne, skal man på det kraftigste genoverveje om det yngre familiemedlem både skal overtage ejerandelen og lederposten i selskabet, da denne ikke vil have nogen ledelsesmæssige kompetencer til at ændre selskabets vækstmæssige situation. Hvis man vælger alligevel at overdrage til det yngre familiemedlem, så er det større risiko for, at der kan opstå svære økonomiske konsekvenser i selskabet end hvis man overdragede til en med faglige- og ledelsesmæssige kompetencer.

3.2 Hårde overvejelser

De hårde overvejelser relaterer sig mere til de økonomiske aspekter i form af:

- Ejers fremtidige økonomiske situation
- Overvejelser for finansiering af generationsskiftet
- Selskabets værdiansættelse

Ejers fremtidige økonomiske situation

Den nuværende ejer skal tænke på sin fremtidige økonomiske situation, da hans indtjening vil forsvinde. Det er derfor "seniors" hensigt at kunne gå på pension uden hans levevilkår bliver forringet, og dette uafhængigt om overdragelsen er til yngre generation, nærtstående medarbejder eller tredjepart.

Overvejelser for finansiering af generationsskiftet

Uanset om selskabet overdrages til yngre generation, nært stående medarbejder eller tredjepart, så bør nuværende ejer som hovedregel frigøres helt eller delvis fra sikkerheder og kautioner. Herfor er de første overvejelser i relation til finansieringen af overdragelsen at refinansiere bygninger, anlæg, materiel og eventuelt omsætningsaktiver. Disse overvejelser er en del af generationsskiftet, og vil blive beskrevet yderligere under sit eget afsnit.

Selskabets værdiansættelse

Man skal ved et generationsskifte foretage en værdiansættelse af selskabet, og dette er op til køber og sælger, hvad de mener selskabet er værd, hvis det bliver overdraget til tredje part. Værdiansættelsen eller selskabets salgspris er ikke noget skattemyndighederne vil blande sig i medmindre, der er skattemæssige fordele, der klart afviger fra markedsprisen⁴. Disse overvejelser er en del af generationsskiftet, og vil blive beskrevet yderligere under sit eget afsnit.

Et succesfuldt generationsskifte anses som en selskabsoverdragelse, hvor den nye ejer kan videreføre selskabet i samme vækst eller forbedret vækst, som før den blev overdraget. Det er vigtigt før iværksættelse af generationsskiftet at have et fuldt overblik over de bløde og hårde overvejelser, samt hvor selskabets skal føres hen. Sandsynligheden for en positiv fremtid for selskabet, vil være større, hvis dette planlægges i god tid.

4. Gaveafgift

Man kan ved overdragelsen af et selskab tænke på, om man ønsker, at der skal indgå et gaveelement. Hvis man ønsker dette, så kan man ved overdragelsen med succession beregne en passivpost. Dette giver et nedslag i gaveværdien ved afgiftsberegningen eller indkomstbeskatningen, og på den måde kompenseres den skattebyrde som erhververen overtager ved successionen. Reglerne kan gøre, at en passivpost svarende til ca. 50 % af den latente skat vil kunne anvendes til nedslag i gaveværdien. Her skal man være opmærksom på den tidligere ejertid, da skattebyrden afhænger af om der gives hel eller delvis kompensation for den latente skattebyrde.

Ægtefæller betaler ikke gaveafgift ved gaver. Hvis man vælger at give gave til samlever, børn, stedbørn, svigerbørn og forældre, så skal modtageren betale 15 % i afgift af aktiverne som modtages⁵. Ønsker man give gave til bedsteforældre eller stedforældre, så vil de beskattes 36,25 % af aktiverne som modtages. Baggrunden for den forhøjede procentsats skyldes, at der for øvrige familiemedlemmer, bortset fra visse fritagne fonde og foreninger, gælder at gaver

⁴ <https://tvc.dk/nyheder/2019/skattemyndighederne-kan-ikke-aendre-en-aftalt-vaerdiansaettelse-blot-som-foelge-af-at-den-aabenbart-ikke-svarer-til-handelsvaerdien/>

⁵ Lærebog om indkomstskat, 18. udgave, 1. oplag 2019, Djøf Forlag, Aage Michaelsen, Jane Bolander, Liselotte Madsen, Anders Nørgaard Laursen og Inge Langhave Side 433

beskattes som almindelig personlig indkomst, mens gave til disse personer pålægges en tillægsafgift på 25 % af gavelodden, således den samlede afgiftssats udgør 36,25 %⁶. Bundfradraget for boafgiften vises i nedenstående tabel:

Beløbsgrænser		2019	2020
Bundfradrag ved boafgift (§ 6, stk. 1)	Reguleres efter PSL § 20 Grundbeløb i 2010-niveau: 264.100 kr.	295.300 kr.	301.900 kr.
Mindste arvebeholdning hvoraf der beregnes boafgift (§ 6, stk. 3)	Reguleres ikke	2.000 kr.	2.000 kr.
Bundfradrag ved gaveafgift for afkom, stedbørn og deres afkom, afdødt barns eller stedbarns ægtefælle og forældre samt stedforældre og bedsteforældre (§ 22, stk. 1)	Reguleres efter PSL § 20 Grundbeløb i 2010-niveau: 58.700 kr.	65.700 kr.	67.100 kr.
Bundfradrag ved gaveafgift for barns eller stedbarns ægtefælle (svigerbørn) (§ 22, stk. 2)	Reguleres efter PSL § 20 Grundbeløb i 2010-niveau: 20.500 kr.	23.000 kr.	23.500 kr.

7

Hvis man ønsker at give en gave, så vil afgiftsbetalingen ikke være mulig at udskyde. Det er dog relativt almindeligt ved et generationsskifte i levende live, at erhververen udsteder et gældsbevis til overdrageren svarende til overdragelsesværdien, og med det eventuelle fradrag af et gavebeløb. Afgiften bliver som udgangspunkt beregnet på grundlag af aktivernes markedsværdi. Hvis aktierne udgør fast ejendom eller selskaber, så gælder der særlige regler om værdiansættelse, der ofte kan give mulighed for at lægge en skematisk og typisk mere attraktivt fastsat værdi til grund. Hvis gaven udgør fast ejendom, så vil ejendomme kunne generationsskiftes til en værdi svarende til den nyeste offentlige ejendomsvurdering minus 15 %.

Hvis der er tale om selskaber, så findes der i det såkaldte værdiansættelsescirkulære nogle særlige skematiske principper for værdiansættelse. Disse kan som udgangspunkt anvendes i generationsskifte medmindre den reelle markedsværdi på overdragelsestidspunktet kan konstateres på grund af konstaterbare forhold, hvilket blandt andet kan være tidligere overdragelser.

⁶ <https://www.skm.dk/skattetal/beregning/afgiftsberegning/boafgift-fakta-og-beregningseksempler>

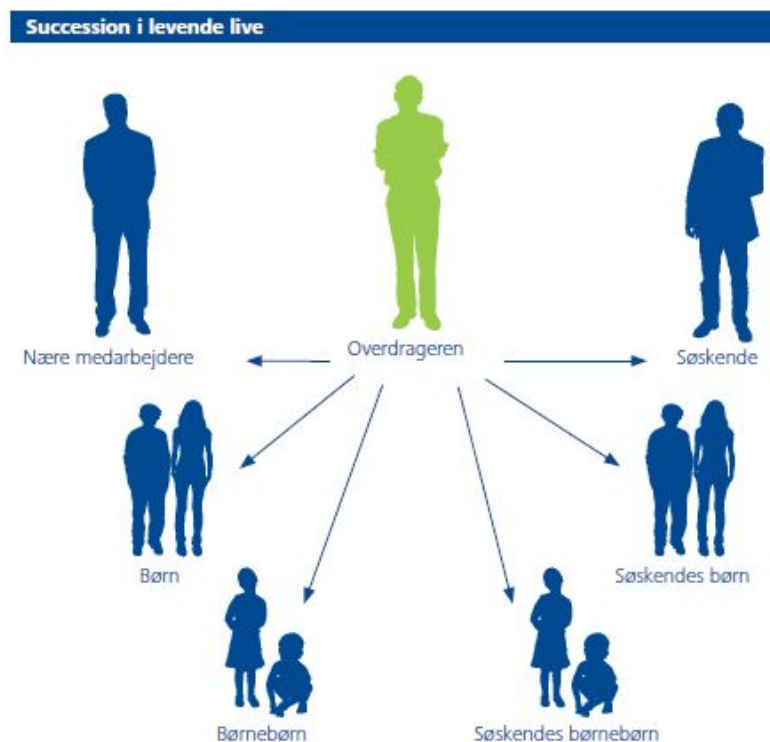
⁷ <https://www.skm.dk/skattetal/satser/satser-og-beloebsgraenser/boafgiftsloven>

Siden 2016 har gaveafgiften ved overdragelse af selskaber været nedsat. Dette har gjort, at man i 2019 har haft mulighed for at kunne overdrage selskab helt ned til 6 %. Der er en række betingelser for, at man kunne anvende den lave afgiftssats. Disse betingelser vil ikke blive gennemgået grundet, at muligheden for anvendelsen af denne nedsatte gaveafgiftssats ikke længere er anvendelig. Gaveafgiftssatsen skal derfor fra og med 1. januar 2020 være 15 %, som den tidligere har været. Betingelserne for anvendelsen af den tidligere nedsatte gaveafgiftssats er gennemgået, og selskabet TOLY A/S opfylder disse betingelser⁸.

5. Succession

Skattebetalingen i forbindelse med ejermæssig overgang af et selskab er ofte betydelige, og dette kan være svært at finansiere, da selskaber kan være mange penge værd. Der er muligheder for at udskyde skattebetalingen ved et generationsskifte, hvilket kan være en stor fordel, da skattebetalingen ved generationsskiftet kan påvirke selskabets fremtidige drift.

Man kan ved overdragelse til enten familieforhold eller nære medarbejdere anvende successionsreglerne, hvis man ønsker at foretage en skatteudskydelse.



9

⁸ <https://www.dahllaw.dk/nyheder/109/09-jun-2017-nedsaettelse-af-bo-og-gaveafgiften-til-5-for-de-udvalgte/>

⁹ Ejer- og generationsskifte af virksomhed - Udgivet af Deloitte, 6. udgave, 1. oplag 2010

Som set ovenfor er det en begrænset omgangskreds, der kan overdrages med skattemæssige succession (der kan også overdrages til samlever, som ikke er med på figuren). Der er visse betingelser for definitionen af nære medarbejder. For at man som anses som nær medarbejder til selskabet der overdrages, så skal medarbejderen opfylde bestemt krav. Dette gælder bl.a. at man skal have været fuldtidsbeskæftiget svarende til 3 år i det overdragende selskab indenfor de sidste 5 år. Ved overdragelsestidspunktet er det ikke nødvendigt, at den nære medarbejder er beskæftiget i selskabet¹⁰.

Det er ligeledes muligt at foretage overdragelse med succession til samlever. Her er kravet for, at der har været fælles bopæl i mindst to år før overdragelsen. Man kan overdrage med succession til ægtefæller, det sker dog ikke efter samme bestemmelser som til ovenstående. Det er en betingelse, at ægtefællen er bosiddende i Danmark før der ske overdragelse med succession.

5.1 Succession betydning

Reglerne om succession betyder, at overdrageren af selskabet ikke påvirker sin indkomstopgørelse ved overdragelse af selskabet. Dette er ensbetydende med, at der ved overdragelse med succession ikke udløses eventuelle avancer, der skal beskattes i forbindelse med overdragelsen. Beskatningen udskydes derfor til et senere tidspunkt, hvor selskabsmodtageren vælger at afskaffe sig selskabet, og man kan realisere avancen. Det er herfor et krav, at overdragelsen med succession sker til en modtager, der har skattepligt i Danmark. Successionen er dog mulig til en ikke skattepligtig i Danmark, hvis overdragelsen indgår i et selskab, der har skattepligt i Danmark. Baggrunden for dette er, at man kan beskatte avancen efter de danske regler, hvis de overdragende aktier bliver solgt efterfølgende¹¹.

Ved en selskabsoverdragelse med succession, så vil selskabsmodtageren overtage selskabets aktiver med den tilhørende potentielle avanceskat. Det er først ved afståelse af selskabets aktiver, at avanceskatten bliver udløst. Avanceskatten kan dog først blive udløst, hvis man ved afståelsen kan realisere avancen eller hvis den nye selskabserhververen ikke benytter sig at

¹⁰ <https://skat.dk/skat.aspx?oID=1946386&chk=216701>

¹¹ <https://skat.dk/skat.aspx?oID=1946385&chk=216701>

overdragelse med skattemæssig succession. En eventuel beskatning af avance bliver beregnet på baggrund af prisen, som selskabet oprindeligt blev købt for af den første overdrager¹².

Der er mulighed for at overdragelse med skattemæssig succession for aktier, ejendomme eller andre aktiver. Der er en række betingelser, der skal være opfyldt før, da der ellers vil være tale om en skattepligtig overdragelse, og dermed skal den oprindelige ejer, overdrageren, betale skat af avancen.

5.2 Overdragelse af aktier

Hvis man vælger overdragelse af aktier med skattemæssig succession, så er der særlige betingelser der ifølge ABL skal opfyldes. Der kan overdrages med succession for følgende:

- Aktier i aktieselskaber
- Anparter i anpartsselskaber
- Andelsbeviser
- Konvertible obligationer

Det oplyses, at investeringsforeningsbeviser som udgangspunkt er omfattet af reglerne om succession, hvis betingelserne herfor opfyldes. Investeringsforeninger opfylder faktisk ikke betingelserne, da en investeringsforenings primære formål er at passiv pengeanbringelse. Derudover er investeringsforeningers handel med værdipapirer ikke omfattet af næringsbegrebet, samt det er en passiv pengeanbringelse, og den derfor i praksis ikke opfylder betingelserne¹³. Derfor er det heller ikke muligt, at overdragelse med succession af aktier eller investeringsforeningsbeviser udstedt af et investeringsselskab.

Succession ved overdragelsen af aktier skal opfylde en række betingelser af ABL-bestemmelser før det kan ske¹⁴.

- a) Den enkelte aktieoverdragelse skal udgøre mindst 1 pct. af aktie- eller anpartskapitalen i selskabet. Dette gælder for hver enkelt overdragelse, hvilket har betydning hvis der

¹² <https://skat.dk/skat.aspx?oid=1946385&chk=216701>

¹³ <https://skat.dk/skat.aspx?oid=1946385>

¹⁴ <https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=173374#P47>

skal overdrages med succession til flere personer. Derfor skal overdragelsen til hver enkelte person opfylde kravet for 1 pct. af aktie- eller anpartskapitalen i selskabet.

- b) Aktierne må ikke være omfattet af gevinst og tab på aktier og investeringsforeningsbeviser m.v. udstedt af et investeringsselskab medregnes ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst. Dette er ligeledes beskrevet som ovenfor i afsnittet forinden.
- c) Der må ikke konstateres et tab ved overdragelsen. Dette skyldes, at man ved succession kun tage højde for gevinst og ikke tab. Derfor vil der ved konstateret tab, ikke være mulighed for succession, og overdrageren skal foretage et skattemæssigt tabsfradrag, som der var tale om et salg til tredjemand¹⁵.
- d) Selskabets må ikke i overvejende grad bestå af passiv kapitalanbringelse. Begrebet passiv kapitalanbringelse i denne forstand betegnes, som et selskab der i overvejende grad har kontanter, værdipapirer, fast ejendom eller lignede¹⁶. Derfor skal man vurdere om selskabet er passiv kapitalanbringelse, så man skal skelne mellem hvilke indtægter og aktiver, der vedrører den aktive del af selskabet og hvilke indtægter og aktiver, der vedrører den passive del af selskabet¹⁷.

Der er i ABL §34, stk. 6 retningslinjer for, hvornår et selskab i overvejende grad driver selskab med passiv kapitalanbringelse. Vurderingen om et selskab har overvejende grad af passiv kapitalanbringelse, tages udgangspunkt i selskabets indtægter (indtægtskriteriet) og selskabets regnskabsmæssige balance (aktivkriteriet).

Man kan anse et selskab for at være en pengetank, hvis mindst et af nedenstående betingelser er opfyldt. Betingelserne er taget direkte fra skat¹⁸.

”Indtægtskriteriet:

- *Hvis mindst 50 pct. af selskabets indtægter, beregnet som et gennemsnit over de seneste tre regnskabsår, stammer fra passiv kapitalanbringelse. Indtægter er i denne*

¹⁵ <https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=134306&#P33> § 33 C. Stk. 3.

¹⁶ <https://www.dahllaw.dk/nyheder/214/17-okt-2018-hvad-er-passiv-kapitalanbringelse/>

¹⁷ <https://skat.dk/skat.aspx?oid=1946385&chk=216701>

¹⁸ <https://skat.dk/skat.aspx?oid=1946385>

sammenhæng defineret som den regnskabsmæssige nettoomsætning med tillæg af øvrige regnskabsmæssige indtægter. Se ABL § 34, stk. 6. 1. pkt.

Aktivkriteriet:

- Hvis handelsværdien af selskabets fast ejendom, kontanter, værdipapirer el.lign., der efter stk. 1, nr. 3, skal anses for passiv kapitalanbringelse, beregnet som et gennemsnit over de seneste tre regnskabsår, udgør mindst 50 pct. af handelsværdien af selskabets samlede aktiver. Se ABL § 34, stk. 6. 1. pkt.
- Hvis handelsværdien af selskabets fast ejendom, kontanter, værdipapirer el.lign., der efter stk. 1, nr. 3, skal anses for passiv kapitalanbringelse, på tidspunktet for overdragelsen af aktierne, udgør mindst 50 pct. af handelsværdien af selskabets samlede aktiver. Se ABL § 34, stk. 6. 1. pkt.”

For overdragelse af aktier der følge disse betingelser er det muligt at succedere. Der er dog visse undtagelser, hvor det stadig er muligt, at overdrage aktierne med succession, uden at alle disse betingelserne ifølge ABL §34 er opfyldt. Nedenstående undtagelser gør det stadig muligt at overdrage aktier med succession:

- a) Det er muligt at overdrage med succession, hvis der er tale om andelsbeviser. Dette har ingen betydning om der er tale overdragelse af under 1 pct. af aktiekapitalen i foreningen eller om foreningen i overvejende grad er tale om passiv pengeanbringelse som beskrevet ovenfor.
- b) Ligeledes gælder det samme for næringsaktier, hvor mulighed for overdragelse med succession ser igennem betingelserne for 1 pct. og passiv pengeanbringelse. Modtageren af næringsaktierne indtræder i overdragerens skattemæssige stilling, og vil blive beskattet efter næringsreglerne ved et senere salg, da næringsaktier beholder deres status¹⁹.
- c) Betingelsen om en ikke passiv pengeanbringelse er ikke gældende, hvis det er et selskab, der er næringsdrivende med køb og salg af værdipapirer eller finansieringsselskab, samt er omfattet lovgivningen om finansielle selskaber. Baggrunden herfor er, at disse selskaber ikke betegnes som passiv pengeanbringelse, da selskabstypen er handel med

¹⁹ <https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=173374#P47> § 34, stk. 2. 3. pkt

aktier og værdipapirer mv., hvorfor de stadig opfylder betingelserne. Forudsætningen for opfyldelse af betingelserne er, at hver overdragelse skal stadig mindst udgøre 1 pct. af aktiekapitalen, og der ikke er tale om et næringsdrivende selskab med køb og salg af fast ejendomme.

- d) Ved udlejning af fast ejendom, der som landbrugsejendom mv, anses ikke som udlejning af fast ejendom, og er derfor en undtagelse ved overdragelse med succession²⁰.

Ved overdragelsen af selskaber til ægtefæller er der en generel uindskrænket successionsadgang i forhold til andre potentielle modtagere før man kan indtræde i tidligere ejers skattemæssige stilling for at opnå en skatteudskydende succession. Dog er en af de væsentligste betingelser, hvis man ønsker muligheden for overdragelse med succession, at mere end 50 % af selskabernes indtægter kommer fra et aktivt erhvervsselskab, der ikke stammer fra udlejning af fast ejendom som ovenstående punkt d, og den overdragende ejerandel mindst udgør 1 %. Hvis mere end 50 % af selskabers indtægter kommer fra værdipapirer, kontanter eller udlejningsejendomme, så vil det kun være muligt at overdrage til ægtefæller uden beskatning af overdrageren²¹.

Hvis en aktiepost overdrages ved gave og man benytter anvendelsen af reglerne om succession, så vil dette medføre, at der ved overdragelsen alene skal betales gaveafgift, og hvorved modtageren af skattebyrde vil opnå en rabat. Rabatten bliver beregnet i form af en såkaldt passivpost, der samlet set udgør 22 % af den avance, som overdrageren skulle være beskattet af. Dette er ensbetydende med, at der spares gaveafgift af ca. halvdelen af den påhvilende skattebyrde²². Der er yderligere beskrivelse af passivpost, og hvordan denne fungerer under afsnittet ”Passivpost” 10.1.1.

5.3 Afskrivningsberettigede aktiver

Ved successionen betyder det, at erhververen af de tilførte aktiver vil indtræde i overdragerens afskrivningsforløb. De erhvervede afskrivningsberettigede aktiver, hvilket blandt andet kan være materielle aktiver som bygninger og driftsmidler eller immaterielle aktiver som goodwill, lejekontrakter mv. Da erhververen indtræder i overdragerens sted, hvilket indebærer

²⁰ <https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=173374#P47> § 34, stk. 1.nr. 3. 2. pkt.

²¹

https://www.plesner.com/insights/artikler/2014/12/generationsskifte%20af%20virksomheder%20og%20fast%20ejendom%20-%20overblik%20og%20status?sc_lang=da-DK

²² <https://www.skm.dk/skattetal/satser/satser-og-beloebsgraenser/boafgiftsloven>

anskaffelsestid, anskaffelsespris og anskaffelseshensigt, så får erhververen typisk et lavere afskrivningsgrundlag for aktiverne, hvis de overdrages med succession end hvis de ikke overdrages med succession. Baggrunden for dette er, at hvis erhververen på et senere tidspunkt ønsker at afskaffe de overdragede aktiver, så skal erhververen ikke blot beskattes af eventuelle genvundne afskrivninger, men også af eventuelle genvundne afskrivninger foretaget i overdragerens ejertid.

Hvis selskabet overdrages med succession, så vil erhververen gå glip af den løbende likviditetsfordel, der følger med afskrivningerne. Aktiverne vil blive overtaget til deres nedskrevne værdier, hvilket er ensbetydende med, at en større del af indtjeningen i selskabet efter overdragelsen med succession vil komme til beskatning end hvis aktiverne var blevet overdraget uden succession, og der havde været beskatning af genvundne afskrivninger hos overdrageren. Da overdrageren allerede har udnyttet muligheden for løbende afskrivninger og en lavere skattebetaling, så vil erhververen ikke kunne gøre dette. På den anden side, så vil prisen for selskabet være mindre, når erhververen overtager en mulig skattebyrde, samt får et reduceret afskrivningsgrundlag. Derfor vil den nye erhverver opnå en likviditetsfordel, da der er brug for færre midler til at drive selskabet for.

En overdragelse af aktiver er ikke altid mulig at foretage afskrivninger på. Dette kan blandt andet være overdragelse af aktier med succession, hvor erhververen af aktierne vil indtræde i overdragerens anskaffelsespris, anskaffelsestid og anskaffelseshensigt. Her vil man som ny erhverver af aktiverne blive beskattet af den potentielle gevinst eller tab afhænge af overdragerens skattemæssige forhold, hvis erhververen senere afskaffer sig aktiverne.

Hvis aktierne på anskaffelsestid og anskaffelseshensigt er købt som næringsdrivende, så skal gevinsten eller tabet beskattes ved salg, selvom den nye erhverver ikke selv er næringsdrivende²³.

Beskatningen af gevinsten eller tabet for erhververen vil være bygget på baggrunden af avancen, der er opnået ved differencen mellem overdragerens anskaffessum og erhververens afskaffessum. Erhververen vil således få en større skattepligtig fortjeneste eller et mindre

²³ <https://www.skm.dk/skattetal/analyser-og-rapporter/rapporter/1999/september/generationsskiftet-i-erhvervslivet-betaenkning-nr-1374,-august-1999/kapitel-10-succession>

tab, hvis videresalget er sket efter overdragelse med skattemæssig succession frem for hvis det var sket uden succession.

Ovenstående likviditetsmæssige forhold er udgangspunktet i reglerne for succession, og er baggrunden for den mulighed der opstår vedrørende skatteudskydelse af avancebeskatningen. Muligheden for skatteudskydelsen har en værdi for erhververen. Hvis værdien af skatteudskydelsen overstiger det eventuelle tab, som erhververen opnår ved, ikke får ved at fornyet afskrivningsgrundlaget og afskrivningsforløbet, så vil det kunne betale sig at overdrage selskabets aktiver med skattemæssig succession.

Hvis overdragelsen af aktiver sker med succession til samlende ægtefælle, så skal eventuelt tab eller gevinst ved overdragelse ikke medregnes i opgørelse af den overdragende ægtefælles skattepligtige indkomst ifølge kildeskatteloven²⁴. Der er dog undtagelse herfor, og det gælder ikke for overdragelse af varer, der tilhører den overdragende ægtefælles selskab. Her skal gevinst eller tab beskattes på normalvis, ved enighed af varens pris.

Der er ved overdragelse til samlevende ægtefælle andre afskrivningsmæssige regler. Hvis den overdragende ægtefælle har foretaget afskrivninger, så vil disse blive anset for foretaget af den modtagende ægtefælle. Derudover vil der efter overdragelse af de skattemæssige afskrivninger af aktiver, og eventuelt tab eller gevinst ved senere afståelse blive behandlet, som de oprindelige anskaffelsestidspunkter og anskaffelsespriser, som den overdragende ægtefælle havde. På samme måde vil den modtagne ægtefælle blive beskattet, som det var ægtefællen selv, der oprindeligt og med samme hensigt havde anskaffet sig aktivet, hvis aktivet sælges til tredjemand.

Det afskrivningsberettiget aktiv, der modtages af ægtefællen skal fortsætte med de skattemæssige afskrivninger, og på samme grundlag som den overdragende ægtefælle havde for aktivet. Derudover skal der ske beskatning af den fortjeneste, der er modsvaret af afskrivninger for perioden, hvor den overdragende ægtefælle har benyttet sig af aktivet i sit selskab. Det er her den modtagne ægtefælle, der skal beskattes i denne situation²⁵.

²⁴ <https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=168178#p26a> §26 A, stk. 2

²⁵ <https://skat.dk/skat.aspx?oID=1948130&chk=216701>

Vælger man derimod at overdrage til en nær medarbejder, så skal man være opmærksom på, at de aktiver og passiver der bliver overdraget, vil blive beskattet efter de almindelige regler hos overdrageren. Dette er altså ensbetydende med, at den nye erhververs aktiver vil blive beskattet og der derfor ikke er nogen latent skat. I forhold til afskrivninger, så vil erhververen få fuld afskrivningsret for alle de overdragede afskrivningsberettigede aktiver. Derudover vil der ske beskatning af eventuelle fortjenester ved senere afskaffelse af aktiverne på baggrund af overdragelsessummen ved²⁶.

Vælger overdrageren at overdrage til nær medarbejdere med skattemæssig succession, så gælder der de samme regler som til den nære kreds.

5.4 Eksempel på beregninger

Nedenstående er eksempler på beregninger i en tænkt situation, hvor en far ønsker at sælge en aktiepost på DKK 1.000.000 til hans søn i 2020 både ved almindeligt salg, almindeligt salg med skattemæssig succession og gaveafgift.

Nedenstående er en beregning for almindeligt salg:

	DKK
Værdien af aktierne ved overdragelse	1.000.000
- Anskaffelsespris (faren)	100.000
Fortjeneste (faren)	900.000
Beskatning ved salg:	
27 % af 55.300	14.931
42 % af 900.000-55.300	354.774
Skat i alt	369.705

Ved almindeligt salg bliver der udløst en beskatning på DKK 369.705. Denne beskatning kan udskydes vis der vælges anvendelse af successionsreglerne, jf. nedenstående.

Det er muligt at spare renten af beskatningen indtil sønnen vælger at sælge aktierne eller likvidere selskabet. Ved en eventuel konkurs af selskabet efter sønnens overtagelse med skattemæssig succession, så vil skattebetalingen aldrig blive udløst, da der ikke vil være nogen fortjeneste.

²⁶ <https://www.skm.dk/skattetal/analyser-og-rapporter/rapporter/1999/september/generationsskiftet-i-erhvervslivet-betaenkning-nr-1374,-august-1999/kapitel-10-succession>

Vælger sønnen at sælge aktierne efter 10 år, hvor aktierne har en værdi af DKK 3.000.000, så skal beskatningen tage udgangspunkt i farens anskaffelsestid, - pris og -hensigt. Beregningen af beskatningen tages udgangspunkt i nuværende skattesats og bundfradrag.

Beskatningen af salget vil således være:

	DKK
Værdien af aktierne ved salgstidspunkt	3.000.000
- Anskaffelsespris (faren)	100.000
Fortjeneste (søn)	<u>2.900.000</u>
Beskatning ved salg:	
27 % af 55.300	14.931
42 % af 2.900.000-55.300	1.194.774
Skat i alt	<u>1.209.705</u>

Hvis overdragelsen af aktierne overdrages som gave udover anvendelsen af successionsreglerne, så skal de beskattes som gave. Derfor vil gaveafgiften skulle opgøres med udgangspunkt i den værdi aktierne har på overdragelsestidspunktet. Der vil i beregningen for afgiften fragå passivposten, der er beskrevet under afsnittet 5.2 ”Overdragelse af aktier”, der er svarende til ca. halvdelen af skattebyrden.

Nedenstående er beregning af gaveafgiften:

	DKK
Gaveværdi af aktier ved overdragelsestidspunkt	1.000.000
- Passivpost 22 % af avance DKK 900.000 (regulering af udskudt skattebyrde)	198.000
Gaveværdi	<u>802.000</u>
- Bundfradrag jf. boafgiftsloven § 22 (2020 niveau) ²⁷	67.100
Afgiftspligtig beløb	734.900
15 % afgift	<u>110.235</u>

Betaleren af den beregnede afgift er uden betydning, det kan både være faren eller sønnen.

²⁷ <https://familieoverdragelse.dk/skattefri-gave/>

Familieselskaber kan derfor blive overført fra faren til sønnen uden beskatning, dog med betaling af en gaveafgift i stedet. Vælger sønnen i sidst nævnte eksempel at overdrage videre til f.eks. hans datter ved anvendelse af successionsreglerne, så vil beskatningen heraf blive udskudt yderligere, og datteren vil overtage den oprindelige anskaffelsessum fra første ejer. Derfor kan man ved brug af successionsreglerne have mulighed for at foretage en uendelig udskydelse af beskatningen.

6 A/B modellen

Hvis den nuværende ejer ikke ønsker at give helt slip på selskabet, og stadig ønsker indflydelse, så er det muligt at have aktier i selskabet samtidig med at den nye ejer har aktier i selskabet. Modellen er ligeledes god for at lette finansieringen for en ny medejer.

Pointen ved anvendelse af A/B modellen er, at modellen udnytter adgangen til at man kan opdele selskabskapitalen i forskellige kapitalklasser, hvor de her indeholder forskellige rettigheder, jf. SSL §45²⁸, og herved vil modellen skabe omstrukturering i selskaber, der kan medføre et glidende generationsskifte.

Anvendes denne model kan man lave en opdeling af selskabets aktier i aktieklasser. Dette er ensbetydende med, at der tegnes A- og B-aktier, og der vil ske tildeling af forlods udbyttet tilhørende A-aktierne, der er til den oprindelige kapitalejer. Denne udbyttet kan man vælge at tidsbegrænse eller sætte et beløb for udbyttet, hvilket skal aftales mellem parterne.

Ved brug af denne model kan den oprindelige ejer sikre den nuværende værdi af selskabet, samt fortsat have indflydelse i selskabet. Den nye ejer vil ved en lav overdragelsesværdi opnå en stor ejerandel af de fremtidige værdier, som selskabet måtte generere, efter den forlods udbyttet til tidligere ejer er opfyldt.

Man kan ved et generationsskifte gennemføre modellen på to forskellige måder:

1. Kapitalforhøjelse
2. Vedtægtsændringer

²⁸ <https://www.retsinformation.dk/eli/lta/2019/763>

En kapitalforhøjelse tegnet af næste generation kan være en måde, hvorpå der kan ske en glidende overgang af selskabet. Her vil erhverver indskyde kapitalforhøjelsen i selskabet, og i den forbindelse vil der blive oprettet B-aktier. Ved kapitalforhøjelsen vil der ikke ske beskatningen af hverken daværende aktionær eller indtrædende aktionær, hvis kapitaltilførslen sker til markedsværdi.

Der er ved A/B modellen ingen grænser for personkreds, hvor denne kan bruges. Modellen henvender sig dog udelukkende til juridiske personer, som aktieselskaber og anpartsselskaber, da der fremkommer skattemæssige fordele ved at overdrageren modtager skattefrit udbytte fra datterselskabsaktier. Det er en helt grundlæggende forudsætning for den skatteretlige anerkendelse af A/B modellen, at den forlods udbytteret udnyttes. Udbyttet skal dog være forsvarligt at udbetale set i forhold til selskabets økonomiske stilling²⁹. Det forlods udbyttet skal ske til markedsværdi, svarende til den værdi der ville forekomme, hvis man havde handlet med en udefrakommende tredjemand. Tidspunktet hvor det forlods udbyttet er fuldt udloddet, så vil A-aktionærens udbytteret blive ophævet, og B-aktionæren vil herefter være berettiget til at modtage udbytte fra selskabet på lige fod med A-aktionæren.

I forhold til bestemmende indflydelse, så vil der ofte ved vedtægtsændringens opdeling af A- og B-aktier blive påført en stemmeretsbegrænsning på B-aktierne. Sådant en aftale vil være i A-aktionærens præference, hvis A-aktionæren ønsker at bevare kontrollen over selskabets økonomiske og forretningsmæssige dispositioner ved, at have en bestemmende indflydelse i selskabet. Den bestemmende indflydelse vil fortsætte indtil man laver en vedtægtsændring, der giver samme stemmerettighed for aktierne jf. selskabsskatteloven §31 C, stk. 3³⁰.

A/B modellen er attraktiv for den erhvervende part, da der ikke er høje likviditetskrav. Modellen kan derfor også være attraktiv i familieforhold, da man lettere kan få overdraget en større aktiepost af en vis indflydelsesmæssig størrelse uden likviditetsmæssige vanskeligheder.

²⁹ <https://skat.dk/skat.aspx?oid=2171738>

³⁰ <https://danskelove.dk/selskabsskatteloven/31c>

7 Hovedaktionærnedslag

Man er hovedaktionær, hvis man ejer eller inden for de sidste 5 år har ejet 25 % eller mere af aktiekapitalen (anpartskapitalen), eller hvis man råder over eller inden for de sidste 5 år har rådet over mere end 50 % af stemmeværdien.

Hovedaktionærnedslag er et nedslag, der gives ved opgørelsen af den skattepligtige gevinst for aktier, der var hovedaktionæraktier den 18. maj 1993. Der er flere betingelser, der alle skal være opfyldt, for at man kan få hovedaktionærnedslag:

- Aktierne skal være ejet den 18. maj 1993
- Man skal have været fuldt skattepligtig til Danmark den 18. maj 1993
- Aktierne skal være hovedaktionæraktier pr. 18. maj 1993
- Aktierne må ikke være omfattet af § 2 b (andele i visse andelsselskaber) eller § 3 (næringsaktier) i den tidligere aktieavancebeskatningslov pr. 18. maj 1993
- Aktierne må ikke være omfattet af §§ 17-19 (i gældende lov) ved en eventuel afståelse den 31. december 2005
- Aktierne må ikke være omfattet af § 2 c (lånefinansierede aktier) i den tidligere aktieavancebeskatningslov ved en eventuel afståelse pr. 31.12.2005

Man kan få nedslag for alle ejer-årerne forud for udløbet af indkomståret 1998 - også for eventuelle ejer-år forud for det tidspunkt, hvor man fik hovedaktionærstatus i det pågældende selskab, dog forudsat at man var hovedaktionær den 18. maj 1993.

Nedslaget udgør 1 % pr. fulde år, man har ejet aktierne forud for udløbet af indkomståret 1998, men nedslaget kan maksimalt udgøre 25 %. Dette er altså ensbetydende med, at for opnåelse af nedslag på maksimalt 25 %, så skal aktierne være fra primo 1974.

Hvis aktierne er erhvervet på forskellige tidspunkter, gives nedslaget med forskellige procenter (i forhold til ejertiden for aktierne), og gevinsten ved salget af aktierne fordeles forholdsmæssigt mellem aktierne.

Hvis alle dine aktier/anpartar i selskabet er erhvervet efter den 18. maj 1993, kan man ikke få hovedaktionærnedslag³¹. Hovedaktionæraktier efter 1. februar 2020, vil ikke længere have ret til det særlige hovedaktionærnedslag. Afskaffelsen vil både ramme dem, der også i 1993 ejede hovedaktionæraktier, men også dem, der efter 1993 har overtaget hovedaktionæraktier med succession³².

8 Værdiansættelse af et selskab

Både ved "almindeligt" salg af et selskab, men også i forbindelse med generationsskifte, vil et vigtigt spørgsmål være: "Hvad er selskabet værd?"

Ved et almindeligt salg til tredje part, er det køber og sælger der bestemmer salgsprisen og vi må antage, at den pris de to parter aftaler, er markedsprisen. En sådan værdiansættelse giver normalt ikke problemer med skattemyndighederne, herefter SKAT.

Ved et generationsskifte er SKAT interesseret i værdiansættelsen af selskabet, da der skal betales gaveafgift til staten, som er 15 % af værdiansættelsen. SKAT vil have at værdiansættelsen er så høj som mulig, så staten kan få mest i statskassen.

I vores eksempel, skal det familieejede selskab TOLY A/S, hvor ejeren, Michael skal overdrage selskabet til sønnen, Lars, vil de gerne have at værdiansættelsen skal være så lav som mulig, så gavegiften bliver formindsket. Der er aldrig nogen facitliste til beregning af, hvad et selskab er værd, og der kan altid komme forskellige bud på værdiansættelsen af samme selskab. SKAT har derfor lavet nogle love og regler om, hvordan et selskab skal beregne deres værdiansættelse ved generationsskifte, som vi vil komme nærmere ind på herunder.

Selskaber, som ikke er optaget til handel på et reguleret marked, skal gaveafgiftsberegning af aktier ske efter aktiernes handelsværdi i henhold til gaveafgiftslovens § 27 stk. 1³³. Handelsværdien af selskabet svarer til den værdi, man vil have opnået for selskabet, hvis der havde været tale om salg mellem to uafhængige parter på et åbent marked, som hver især havde en interesse i at trække prisen henholdsvis op og ned (armslængde-princippet).

³¹ <https://skat.dk/skat.aspx?oid=1810847>

³² http://m.fsr.dk/Faglige_informationer/Skat/Faglige%20informationer%20fra%20sekretariatet/2020/Hovedaktionærnedslag%20er%20afskaffet

³³ <https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=166398>

Til hjælp for værdiansættelse af et selskab, er der nogen forskellige beregningsmodeller, vi kan anvende til at få en indikation af prisniveauet. Disse beregningsmodeller er kun vejledende og kan ikke stå alene. Værdiansættelsen afspejler selvfølgelig selskabet egen bogførte værdi, men den fremtidige drift, som sønnen kan skabe, spiller også ind.

I generationsskiftesituationen er der i dag en række muligheder for at overdrage et selskab - helt eller delvist - skattefrit, og det kan også afspejle sig i prisen. Nogen af de ting som der skal tages stilling til, er selskabets aktiver. Her skal der tages stilling til varelager, driftsmateriel, udestående tilgodehavender og fast ejendom. Det er alt sammen aktiver, der som regel nemt kan håndteres. Ofte vil en uvildig vurdering ret præcist kunne fastlægge værdien ud fra f.eks. en årsrapport. Alligevel skal der tages stilling til en regulering af værdien, hvis:

- En del af varelageret er ukurant
- Nogle udestående fordringer ikke kommer ind
- Der efterfølgende er reklamationer fra kunderne
- Selskabets ejers oplysninger til SKAT måske alligevel ikke holder vand, så SKAT må regulere nogen af værdierne

Det er af skattemæssige årsager helt afgørende, hvordan den samlede købesum bliver fordelt på de enkelte aktivtyper, idet der er forskellige afskrivningsregler for disse. Dette gælder også goodwill, som der også er i TOLY A/S.

Værdiansættelsen af selskabet kan beregnes ved TSS-cirkulære 2000-9 (værdiansættelse af aktier og anparter) og 2000-10 (værdiansættelse af goodwill) samt SKAT's værdiansættelsesvejledning fra 2009 anvendes vejledende³⁴.

SKAT's vejledning af den 20. august 2009 kan vi læse om, hvilke metoder de anbefaler til værdiansættelsen, samt hvilke krav SKAT har til dokumentationen af værdiansættelsen. I tilfælde af hvor SKAT ikke er enig i værdiansættelsen, kan SKAT omstøde denne, og man risikerer dermed at værdiansættelsen sættes højere end det man ellers havde overdraget selskabet til og derved vil gaveafgiften forhøjes.

³⁴ <https://skat.dk/skat.aspx?oid=1946276&chk=216701>

Nedenfor vil vi komme nærmere ind på en beskrivelse af SKAT's TSS-cirkulærer 2000-9 og 2000-10 samt værdiansættelsesvejledningen af 21. august 2009. SKAT har ikke beskrevet nogen præcise retningslinjer for, hvornår man skal benytte hvilke vejledninger, og det kan derfor være lidt uklart, hvornår man skal benytte de forskellige modeller til værdiansættelse, hvilket SKAT ligeledes giver til udtryk i vejledningen af 20. august 2009.

8.1 TSS-cirkulære 2000-9 (værdiansættelse af aktier og anparter)

SKAT har udsendt nogle anvisninger for, hvordan værdien af aktier og anparter skal prissættes. Udgangspunktet er, at disse skal prissættes til handelsværdien på overdragelsestidspunktet. For børsnoterede selskaber svarer det til den børsnoterede kurs gange med antal aktier. Værdiansættelsen af unoterede aktier/anparter er sværere at finde en præcis handelsværdi for, med mindre de allerede på et tidligere tidspunkt har været omsat, og det er her TSS-cirkulære 2000-9 kommer til hjælp.

Udgangspunktet er, at aktiernes værdi beregnes som summen af værdierne af de enkelte aktivposter i selskabet minus de respektive gældsposter i selskabet. Denne opgjorte værdi tillægges værdien af goodwill, se afsnit 8.2 "TSS-cirkulære 2000-10" for beregning heraf. Der anvendes således et substansprincip.

Aktiernes værdi foretages på grundlag af selskabets indre værdi ifølge seneste aflagte årsregnskab, hvor der korrigeres for følgende nedenstående regnskabsmæssige poster.

Fast ejendom erstattes med den seneste kendte offentlige ejendomsvurdering. Hvis der har været ombygningsudgifter, som ikke er indeholdt i ejendomsvurderingen tillægges disse.

Udskudt skat skal korrigeres således, at udskudt skat er afsat på baggrund af de korrigerede tal i henhold til cirkulæret. Er der negativ udskudt skat (skatteaktiv) kan dette medtages, hvis det fastsættes til under kurs 100.

Man kan fravige hjælpereglens anvendelse i sin helhed eller for så vidt angår enkeltposter, når det anses for relevant og væsentligt for at finde et egnet udtryk for værdien af de overdragne aktier.

8.2 TSS-cirkulære 2000-10 (værdiansættelse af goodwill)

Goodwill er en vanskelig størrelse at have med at gøre, da det ikke blot er en beregning, men flere faktorer der har betydning. Goodwill er den merværdi, der lægges ovenpå den bogførte værdi/egenkapital i selskabet, og som sammen med den udgør den samlede pris af selskabet. Herved opstår goodwill. Traditionelt dækker goodwillværdien af immaterielle rettigheder, kundekreds, kundedatabase, brandet og knowhow.

SKAT har udsendt en anvisning på beregning af goodwill. Cirkulæret anvendes af SKAT i de tilfælde, hvor der ikke er branchekutymen for beregning af goodwill, og hvor der er tale om interesseforbundne parter - altså typisk i familieforhold m.v. I visse tilfælde anvendes cirkulæret også i andre situationer, når alt andet glipper.

Der er tale om en matematisk model. Beregningen går i korthed ud på, at vi tager udgangspunkt i selskabets seneste 3 års regnskabsmæssige resultater og korrigeret for eventuelt medarbejdende ægtefælles lønninger, renteindtægter samt renteudgifter. På baggrund heraf beregner man selskabets gennemsnitlige indtjening de seneste 3 år, og korrigerer efterfølgende denne med udviklingstendensen for de 3 år. Til sidst kapitaliserer man værdien, så man får værdien af goodwill til nutidsværdier.

Det er meget teknisk at beregne dette, så Told- og Skattestyrelsen har besluttet, at anvisningen/beregningen skal foretages af juridiske personer f.eks. en advokat eller revisor.

8.3 Værdiansættelsesvejledning af 20. august 2009

Værdiansættelsesvejledningen af 20. august 2009 skal benyttes i de situationer, hvor der sker overdragelse mellem interesseforbundne parter. TSS-cirkulærerne 2000-9 samt 2000-10 bygger på værdiansættelse ved brug af historiske regnskabsmæssige resultater, hvorimod vejledningen af 20. august 2009 bygger på skøn om selskabet fremtidige resultater.

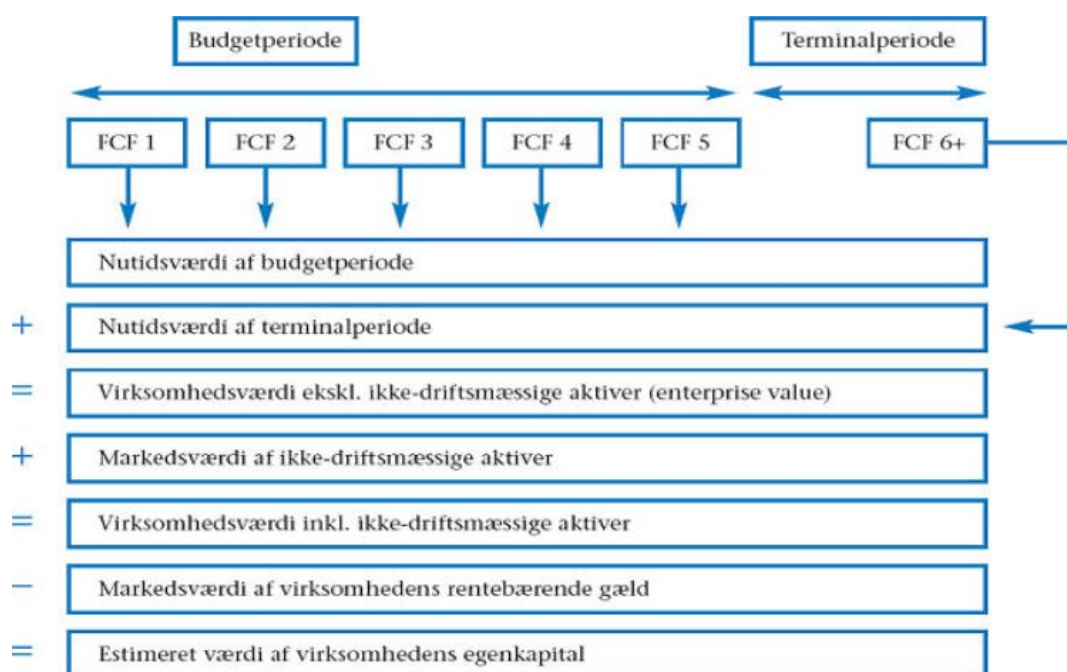
I vejledningen³⁵ har SKAT opstillet fire modeller, som kan anvendes til værdiansættelse. De fire metoder er DCF-modellen, EVA-modellen, multipel værdiansættelse og Relief from Royalty-metoden. Vi vil nedenfor komme ind på, hvad de forskellige modeller anvendes til.

³⁵ <https://www.skat.dk/skat.aspx?oid=1813207&chk=208529>

8.3.1 DCF-modellen (Discounted Cash Flow)

DCF-modellen kan anvendes til at beregne den samlede værdi af et selskab. Den går ud på at beregne nutidsværdien af det likviditetsoverskud, som selskabet skaber. Man tager udgangspunkt i op til 5 budgetterede år og beregner selskabets frie cash flow. Herefter beregnes en terminalværdi, som udtrykker selskabets afkast "ud i al fremtid". Efter forskellige reguleringer får man et estimat af værdien af selskabets egenkapital. Denne metode baserer sig altså i højere grad på selskabets fremtidige indtjeningsevne end på værdien af de aktuelle aktiver.

Nedenstående figur illustrerer fremgangsmåden i DCF-modellen:



36

DCF-modellen bør dog kun anvendes for selskaber i stabil vækst og forretningsmiljø.

TOLY A/S har haft stabil vækst og forretningsmiljø de seneste mange år, men Michael og Lars er lidt usikre for den fremtidig vækst pga. COVID-19. Det er ikke fordi, at COVID-19 er gået hårdt ud over omsætningen endnu, men de tror ikke på, at de kan skabe vækst i 2020 i forhold til 2019. Derudover hvis epidemien fortsætter, og ikke er ovre inden for den næste måned eller to, kommer det til at have større konsekvenser for TOLY A/S, da mange af deres små kunder vil gå eller er gået konkurs. Vi har derfor besluttet sammen med Michael og Lars ikke at anvende denne model pga. usikkerheden.

³⁶ <https://www.skat.dk/skat.aspx?oid=1813207&chk=208529>

8.3.2 EVA-modellen (Economic Value Added)

EVA-modellen minder om DCF-modellen, men hvor DCF-modellen er indkomstbaseret, baserer EVA-modellen sig på begreber fra regnskabsanalyse, bl.a. afkastningsgraden (ROIC) og investeret kapital. Ved brug af EVA-modellen ser man på de fremtidige forventede nøgletal, og tilbagediskontere disse, så man får nutidsværdi af selskabet.

EVA- og DCF-modellen vil, baseret på samme beregningsforudsætninger, give samme værdiestimat. EVA kan derfor anvendes til at kontrollere det beregnede værdiestimat ifølge DCF-modellen. Da der er ligeså stor usikkerhed ved EVA-modellen, som ved DCF-modellen, anvendes denne model heller ikke.

På baggrund af ovenstående forklaring ved DCF-modellen, vil vi heller ikke anvende EVA-modellen, da fremtiden også er en vigtig faktor her.

8.3.3 Multipel værdiansættelse

Multipel værdiansættelse anvendes som sammenligningsgrundlag for værdien af andre solgte selskaber indenfor samme branche. Multiplen ganges med et resultat, som hovedregel EBITDA, her fratrækkes rentebærende gæld for at få egenkapital værdien.

Multiplen størrelse er et udtryk for kravet til forretningen, altså sikkerheden i investeringen. Denne model skal anvendes med en del forsigtighed, da den indeholder en del usikkerhedsfaktorer, f.eks. øjebliksbillede af balancen, indtjeningen, multiplens størrelse mm.

Nedenfor er et eksempel på hvordan man finder værdien af et selskab ved multipel:

Multipelberegning i DKK

EBITDA 2015	900.000	900.000	900.000
Multipel	7	8	9
Værdi på gældfri basis	6.300.000	7.200.000	8.100.000
- Rentebærende	1.262.000	1.262.000	1.262.000
Værdi af selskab	5.038.000	5.938.000	6.838.000

37

³⁷ <http://www.virksomhedskoer.dk/download-files/Bieierholm-vaerdiansaettelse-aarhus.pdf>, Side 18

Vi har ligeledes forklaret Michael og Lars om denne model, men pga. usikkerhedsfaktorerne vil vi ikke anbefale den, da den kan give et forkert udtryk for værdien af selskabet. Michael og Lars er enig heri med begrundelsen. De vil ikke risikere, at SKAT går ind og laver et skøn af værdiansættelsen, hvis SKAT ikke er enig i deres værdiansættelse og derved forhøje værdiansættelsen, så Michael og Lars skal betale et højere beløb i gaveafgift.

8.3.4 Relief from Royalty-metoden

Denne metode bruges til værdiansættelse af immaterielle anlægsaktiver. Ved værdiansættelse tilbagediskonteres værdien af royalty eller andre betalinger, som erhververen ville skulle have betalt, hvis denne ikke havde erhvervet det immaterielle aktiv.

Da der er ingen immaterielle anlægsaktiver i TOLY A/S, vil vi ikke bruge denne metode.

9. Finansiering af et generationsskifte

Et generationsskifte kræver ofte finansiering af et større beløb. Det kan derudover være dyrt for selskabet, hvis det er selskabet, der skal stå for betalingen af generationsskiftet. Når et selskab skal udføre et generationsskifte, er det ikke nok at tage stilling til, om generationsskiftet skal ske med eller uden skattemæssig succession, da der er mange andre faktorer, der spiller ind for finansieringen. Dog er overdragelse med skattemæssig succession en god mulighed for erhverver.

Det er tidligere beskrevet, at skattemæssig succession er et udtryk for, hvorvidt overdrageren skal, eller ikke skal, beskattes af avancen ved overdragelse af selskabet, og derved ikke et udtryk for, hvordan overdragelsen skal finansieres. Da der ofte er tale om ret betydelige vederlag i forbindelse med et generationsskifte, er finansiering heraf en vigtig faktor.

Derudover når et selskab skal overdrages til næste generation, har ”senior” behov for midler til:

- Skatter, afgifter og omkostninger
- Pensionering
- Lighedeling mellem flere børn (er dog ikke aktuelt for vores case, da der kun skal overdrages til en søn)

Hvis der f.eks. havde været flere børn, som skulle dele gaven fra værdier i selskabet, kunne dette blive rigtig dyrt. Det skyldes, at der først skal betales skat af udlodningen hos ejeren og derefter gaveafgift.

Lånoptagelse til betaling af generationsskiftet både for ”senior” og ”junior” kan hæmme væksten og reducere vækstmulighederne i selskabet betydeligt.

Den bedste måde at formindske likviditetsbehovet ved overdragelsen er med god planlægning. En hensigtsmæssig planlægningsperiode er 3-5 år og ved de helt store selskaber 10 år.

Det vil forhåbentlig gøre, at de skatte- og afgiftsmæssige forhold, men også selskabets- og privatøkonomiske forhold vil optimeres fuldt ud.

Der er primært tre muligheder for at fremskaffe likviditet:

- Egne midler (indtjening/opsparing/gaver)
- Lånte midler
- Ansvarlig kapital, herunder egenkapital

I de fleste generationsskifter er det nødvendigt med en passende blanding af de anførte muligheder.

I forbindelse med et generationsskifte bør det altid vurderes, hvor meget rentebærende fremmedkapital selskabet kan bære set i relation til de fremtidige indtjeningsmuligheder. Når selskabet pålægger sig en ekstra rente- og afdragsbyrde, der ikke tidligere har været i selskabet, og som oftest skal betales med fremtidig forhøjet indtjening, kan sætte selskabets fremtidige udvikling under pres.

Nedenfor er der en uddybende beskrivelse af de forskellige finansieringsformer, der kunne gøres brug af ved et generationsskifte.

9.1 Gaver

Ved et generationsskifte er der mulighed for at vælge helt eller delvist finansieringen i form af gave. Alt efter hvem man overdrager selskabet til, vil modtageren af selskabet enten blive

afgifts- eller skattepligtig af gaven. Vi vil dog kun komme ind på gaveafgift vedrørende afkom, da opgaven handler om overdragelse af selskab fra far til søn.

Jf. boafgiftslovens § 22 stk. 1 er der oplyst, hvem man afgiftsfrit kan give gaver til, herunder afkom. Beløbet må dog ikke overstige bundfradraget på DKK 67.100 (2020-niveau)³⁸ indenfor et kalenderår.

I henhold til boafgiftslovens § 23 stk. 1, vil man skulle beskattes med 15 % af det samlede gavebeløb, dog fratrukket bundfradraget på DKK 67.100 jf. boafgiftslovens § 22 stk. 1.

De 15 % til beskatning indtræder ved modtagelsen af gaven jf. boafgiftslovens § 26. Både gavegiver og gavemodtager skal i henhold til samme paragraf 26 anmelde gaver, der overstiger bundfradraget senest den 1. maj i det følgende år fra afgivelse af gaven. Anmelder man ikke gaven til SKAT rettidigt, kan SKAT gå ind og fastsætte en værdi af gaven skønsmæssigt jf. boafgiftslovens § 26 stk. 3.

Betalingen af gaveafgiften kan på forhånd aftales mellem gavegiver og gavemodtager, der skal stå for hæftelse af gaveafgiften. Hvis der ikke foreligger en aftale, så vil det være modtageren af gaven der hæfter for betaling af gaveafgiften, og hvis gavemodtager ikke betaler gaveafgiften, så vil gavegiver ligeledes stå for hæftelsen.

9.1.1 Passiv Post

Foretages generationsskiftet med succession i henhold til aktieavancebeskatningslovens § 34, har man ligeledes valgt, at selskabet skal overdrages ved en gave, og man har jf. kildeskattelovens § 33 D mulighed for at beregne passivposter til udligning af eventuelle fremtidige skattetilsvare vedrørende disse aktiver. Overdrages selskabet derimod ved betaling i kontanter eller ved udstedelse af et gældsbevis, har man ikke mulighed for at beregne passivposterne, og dermed få et fradrag i overdragelsessummen.

Beregningsgrundlaget for passivposterne er i henhold til kildeskattelovens § 33 D, stk. 2 den lavest mulige skattepligtige fortjeneste, som ville være fremkommet, hvis gavegiveren havde solgt aktivet på tidspunktet for dets overdragelse. Passivposterne vil efter opgørelsen kunne

³⁸ <https://www.skm.dk/skattetal/beregning/skatteberegning/beloebsgraenser-i-skattelovgivning-der-reguleres-efter-personskattelovens-%C2%A7-20-2019-2020>

beregnes som 22 % af den lavest mulige skattepligtige fortjeneste jævnfør kildeskattelovens § 33 D, stk. 3, da der i vores opgave tages udgangspunkt i skattemæssig succession efter aktieavancebeskatningslovens § 34.

Af en afgørelse fra landsskatteretten (TfS 2001 174 LSR10) blev det slået fast, at man har mulighed for at beregne en fuld passivpost, hvis en succession vederlægges delvis ved gave og delvis ved kontanter eller gældsbrief. Dette betyder altså, at passivposten ikke skal nedsættes forholdsmæssigt i forhold til fordelingen af vederlag ved gave og kontanter. Begrundelsen heri ligger i, at passivpostens formål er at kompensere for den latente skat, som vil komme til beskatning ved et senere salg af aktierne.

9.2 Earn-out

Ved finansieringen af et generationsskifte har overdrageren og køber mulighed for at indgå en såkaldt earn-out aftale, også kaldet variabel købesum. Nedenfor er vist et eksempel på en earn-out aftale:

Hvis en sælger prissætter sit selskab til DKK 40.000.000, vurderer køber måske, at 40 procent af selskabets fremtidige indtjening er bundet op på, at et kerneprodukt fortsat er i vækst, at investeringsniveauet er korrekt eller de seneste års udvikling kan fastholdes. Parterne kan derfor aftale en earn-out, hvor 40 procent af købesummen, altså DKK 16.000.000, forfalder senere for at afdække denne usikkerhed, som kan være betinget af at udvalgte nøgletal kan fastholdes af selskabet i en aftalt periode. Desuden bliver parterne ofte enige om en top og en bund i earn-out aftalen. Bunden i eksemplet kunne være DKK 14.000.000 og DKK 18.000.000 kunne være toppen. Dermed får sælger ekstra betaling, hvis den realiserede udvikling overstiger det estimerede mål og tilsvarende mindre, hvis estimatet ikke lever op til forventningerne. Derved kan denne aftale være en god ide både for sælger og køber. Sælger kan få mere ud af salget, hvis det går selskabet ekstra godt og køber kan få sikkerhed i selskabets udvikling.

9.3 Gældsbrief

Et gældsbrief er et dokument, der beskriver den aftale der indgås mellem en långiver og en låntager. I dokumentet beskrives blandt andet lånets størrelse, hvornår lånet skal betales tilbage, og om låntager skal betale renter.

Sælger kan overveje at yde et ansvarligt lån til enten købers holdingselskab eller direkte til det selskab, der overdrages. Rente- og afdragsvilkårene for lånet, samt en sædvanlig risikovurdering er afgørende for, om dette er attraktivt for sælger. Som regel vil et sådant arrangement være forbundet med, at sælger bevarer en vis ejerandel i selskabet eller får sikkerhed i de overtagne aktier. Der behøver ikke at være renter på lånet.

10 Case beskrivelse

TOLY A/S er et selskab stiftet tilbage i 1982, og selskabets væsentligste aktivitet har altid været engroshandel i Danmark. Selskabet har siden sin stiftelse produceret mange forskellige produkter, men er i de seneste 15 år blevet en større leverandør af ventiler, instrumenter, paknings- og tætningsmaterialer samt service. De har her fået mange faste kunder, helt fra større selskabet til private kunder. Det har gjort at selskabet er gået fra regnskabsklasse B til C med gode resultater, sund økonomi, tilfredse og kompetente medarbejdere, samt en god ledelse.

TOLY A/S fik for få måneder siden en rapportering af en ekstern part, der belyste, at selskabet havde en tilfredsstillende vækst, og ikke nødvendigvis havde brug for en ny strategi og forretningsmodel. Derfor er deres forretningsmæssige status god, samt at selskabsresultaterne har været i vækst de seneste år.

Selskabet er stiftet og ejet af Michael, der selv sidder i ledelsen og har altid ønsket, at hans eneste barn, sønnen Lars, en dag skulle overtage hans plads, som ejer og leder af selskabet. I de seneste 5 år har Michael haft lyst til at gå på pension, men han har vurderet at Lars ikke har haft de rigtige kompetencer til at overtage selskabet før nu.

Michael har haft drøftet generationsskiftet med hans revisor, da han mente at det var ved at være tid til, at han gerne ville lægge ansvaret fra sig. Michael har nemlig ikke styr på skattereglerne mv. og vil derfor gerne have at revisoren stod for alt praktisk angående overdragelsen. Michael bookede derfor et møde med revisoren i februar 2020, hvor de drøftede mulighederne for den mest optimale løsning. Michael var selvfølgelig mest interesseret i at undgå beskatning af avancen ved overdragelsen, hvor revisoren nævnte muligheden for et generationsskifte med skattemæssig succession. Revisoren skulle dog først se om kravene for skattemæssig succession var opfyldt.

Revisoren skal i forbindelse med opgaven bruge nogen dokumenter fra Michael vedrørende hans selskab. De gik derfor i gang med det samme, hvor de fandt den offentlige ejendomsvurdering frem, som udgjorde DKK 25.000.000. Her oplyser Michael, at der ikke har været nogen tilbygninger, væsentlige forbedringer mv. de seneste år, som vil have påvirket den seneste offentlige ejendomsvurdering.

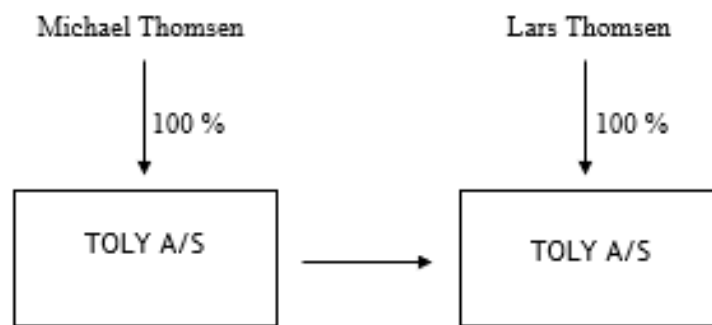
Derudover nævnte revisoren ligeledes mulighederne for finansiering af generationsskiftet. Michael er i tvivl om han ønsker at have noget med selskabet at gøre i fremtiden, hvorfor han ønsker løsningsforslag for, hvordan generationsskiftet kan foregå.

Da Michael og Lars tidligere har drøftet muligheden for et eventuelt generationsskifte til Lars, har Lars været forbi sin bank for at høre, hvor meget han eventuelt vil kunne låne til brug for finansiering af overdragelsessummen. Bankrådgiveren har her givet Lars et lånetilsagn på DKK 2.000.000 grundet Lars' sunde økonomi samt friværdi i boligen.

10.1 Analyse af generationsskifte i TOLY A/S

Michael har altid presset på for at Lars fik en god uddannelse, og et job i et andet selskab end TOLY A/S, således Lars kunne få inspirations til at drive selskab til den dag, hvor han skulle overtage. Da Michael for 5 år siden for første gang tænkte på generationsskifte, så ansatte han Lars i økonomiafdelingen, således han fik en god fornemmelse af selskabets økonomi, samt hvilket kunder selskabet har. Michael har de sidste 3 år udloddet høje udbytter til sig selv, da han kunne se, at Lars' udvikling i økonomiafdelingen har været tilfredsstillende, således han i dag er ansat som CFO for TOLY A/S. Igennem Lars' ansættelse i selskabet har han taget eksterne lederuddannelser, og igennem hele hans ansættelse, har han haft en god kemi til de ansatte i selskabet. Dette skyldes, han ser de ansatte i øjenhøjde og en gang imellem giver en hjælpende hånd i andre afdelinger, således han også kan høre, hvad der sker rundt omkring i TOLY A/S.

Det er Michael intension med generationsskiftet, at Lars skal overtage 100 % af selskabet, som vist nedenfor.



Lars har altid været interesseret i branchen, og bliver anset som en god leder, der kan motivere medarbejdere, og komme med gode ideer til forretningsmodeller. Michael og Lars er enige om, at selskabets strategier og forretningsmodeller er gode, og det ikke er nødvendigt, at Lars foretager ekstreme ændringer for selskabet. De er begge enige i, at Lars må foretage nødvendige tilpasninger på egen hånd efter overtagelsen, hvis der sker forandringer i marked og selskabet.

På baggrund af ovenstående aftale med Lars, så er Michael sikker på, at Lars kan blive den rigtige person for overtagelse af TOLY A/S. Derudover er det Michaels vurdering, at Lars' store interesse i selskabets medarbejdere og produkter, vil gavne selskabet, og forhåbentlig bringe selskabet yderligere bedre stilling.

Michael mener hans pensionsopsparing er tilfredsstillende og ønsker, at generationsskiftet i højere grad skal fremtidssikre selskabet. Derfor ønsker Michael at generationsskiftet skal ske på laveste markedsmæssige vilkår efter lovgivningen, således der ikke kan opstå en skattesag. Derudover ønsker Michael at overdrage hele selskabet på en gang, hvorved han fralægger sig alle sikkerheder, kautioner og stemmeret.

10.2 Delkonklusion

Man kan ved et generationsskifte have flere kandidater til at overtage selskabet. Dette kunne bl.a. være en nærtstående medarbejder eller et salg til tredjepart. I de indledende overvejelser for generationsskiftet, så har Michael altid sat de bløde overvejelser i første række. Dette har været ensbetydende med, at Lars har været første prioritet til at overtage TOLY A/S. Michael har været klar over dette, hvorfor han har fået Lars til at uddanne sig og arbejde i andre selskaber. Herefter blev han ansat i TOLY A/S for at lære selskabets strategier og

forretningsmodeller til bunds. Derudover er det for selskabets synspunkt godt, at der kommer en leder med godt kendskab til selskabet, medarbejderne og produkterne.

11 Overdragelse med succession

Det er Michaels ønske, at generationsskiftet kan ske til de laveste markedsvilkår, mens han stadig følger lovgivningen. Vi har på baggrund af vores samtaler med Michael foreslået, at en af måderne, hvor han kan overdrage selskaber, er ved anvendelse af reglerne for skattemæssig succession.

Vi har tidligere beskrevet betingelserne for overdragelse med succession. Her er der 4 betingelse, der skal være opfyldt før der kan ske overdragelse med succession³⁹:

- a) Aktieoverdragelse skal mindst udgøre 1 % af aktiekapitalen
- b) Aktierne må ikke være omfattet af ABL §19
- c) Ved overdragelse må der ikke være tab
- d) Selskabet må ikke være en pengetank med overvejende graf af passiv kapitalanbringelse

a)

Det er Michaels ønske ikke længere at have nogen af aktierne i selskaber, hvorfor han overdrager mere end 1 % af aktierne til Lars. Dermed er aktieoverdragelse på mindst 1 % af aktiekapitalen pr. person opfyldt.

b)

I vores tidligere beskrivelser er vi gjort opmærksom på, at selskabet TOLY A/S væsentligste aktivitet er engroshandel med bl.a. ventiler og meget mere. Selskabet er derfor ikke omfattet af ABL §19 der omhandler udstedelse af aktier og investeringsbeviser fra investeringsselskaber.

c)

Ved en overdragelse må der ikke blive konstateret tab, da man ved succession kun tager højde for avance. TOLY A/S har siden sin stiftelse ikke indgået i nogen fusioner, omdannelser eller andre vedtægtsændringer, hvor der er beregnet en nyere anskaffelsessum. Derfor må vi på

³⁹ <https://skat.dk/skat.aspx?oid=1946385>

baggrund af årsregnskabet for 2019 antage, at aktiernes anskaffelsessum er selskabskapitalen, hvilket udgør DKK 1.000.000.

Avancen bliver opgjort ved overdragelsen, hvorfor vi skal kende handelsværdien af aktierne på overdragelsestidspunktet. Vi har i afsnit 13.4 opgjort handelsværdien af selskabet til DKK 52.365.896. Dette er altså den beregnede markedsværdi af aktierne, der skal overdrages til Lars.

Ved en overdragelse af aktierne til den beregnede værdi, så vil avancen blive som nedenstående:

	DKK
Markedsværdi ved overdragelse	52.365.896
- Anskaffelsessum	1.000.000
Avance ved overdragelse	51.365.896

Den beregnede avance af de overdragede aktier vil udgøre en samlet gevinst på DKK 51.365.896. Da der opnås en gevinst ved overdragelse, så vil denne betingelse blive opfyldt.

d)

Der må ikke være en overvejende grad af passiv kapitalanbringelse, og selskabet må ikke blive anset som en pengetank. Det er tidligere beskrevet, at passiv kapitalanbringelse i denne forstand betegnes som et selskab, der i overvejende grad har kontanter, værdipapirer, fast ejendom eller lignede jf. ABL §34⁴⁰.

Vi vil herunder se om det er tilfældet for TOLY A/S:

Indtægtskriteriet

Vi har tidligere nævnt under betingelserne for skattemæssig succession, at der skal være mindst 50 % af selskabets indtægter, som skal stamme fra passiv kapitalanbringelse over de seneste 3 år, før det kan blive anset som en pengetank.

⁴⁰ <https://skat.dk/skat.aspx?oid=1946385>

Vi har indledningsvis beskrevet selskabet TOLY A/S som et engrosselskab, hvor de væsentligste aktiviteter er ventiler, instrumenter, paknings- og tætningsmaterialer og service. Det er kontrolleret i regnskabstallene for TOLY A/S⁴¹, at selskabet ikke har nogen værdipapirer, og heller ikke har haft værdipapirer de seneste 3 år. Selskabet ejer ejendommen, hvor administrationen, produktionen og lager foregår, og selskabet benytter hele ejendommen alene, hvorfor der ikke er nogen indtægter for udlejning af ejendom.

På baggrund af ovenstående kan man altså vurdere, at selskabets indtægter kommer fra engroshandel, og ikke stammer fra passiv kapitalanbringelse.

Aktivkriteriet

Den anden vurdering om et selskab skal anses som en pengetank er ved aktivkriteriet. Det er tidligere beskrevet under skattemæssig succession, at aktiverne i et selskab der anses som en indtægtskilde for passiv kapitalanbringelse, mindst skal udgøre 50 % af de samlede aktiver før det er en pengetank jf. ABL § 34, stk. 6. 1. pkt⁴². Beregningen af den procentvise passive kapitalanbringelse (PKA) tager udgangspunkt i de sidste tre regnskabsår, hvor man beregner et gennemsnit herfor.

Vi har nedenfor beregnet TOLY A/S passive kapitalanbringelse ved brug af balance for de sidste 3 regnskabsår. Selskabet har kun likvider der anses som passiv kapitalanbringelse, så ser beregningen således ud:

	2019	2018	2017	Total	Gns. pr. år
Selskabets likvider i DKK	8.641.847	8.077.558	11.485.659	28.205.064	9.401.688
Selskabets aktiver i DKK	85.272.163	85.854.167	86.694.091	257.820.421	85.940.140
Procentvise andel i PKA	10,13 %	9,41 %	13,25 %		10,93 %

⁴¹ Bilag 1, regnskabsoplysninger for TOLY A/S

⁴² <https://skat.dk/skat.aspx?oid=1946385>

Ovenstående tal er indsat på baggrund af regnskabstallene for de seneste 3 år⁴³. Vi har på baggrunden af ovenstående tabel beregnet os frem til, at selskabets passive kapitalanbringelse udgør 10,93 %. Da dette ikke overgår betingelse for, at en pengetank skal have mindst 50 %, så er TOLY A/S ikke en pengetank.

TOLY A/S har derfor ikke indtægter over 50 % fra passiv kapitalanbringelse, og har ikke aktiver, der kan anses som indtægtskilde for passiv kapitalanbringelse over 50 %. Derfor opfylder selskabet ikke de to kriterier for at blive anset som en pengetank.

11.2 Delkonklusion

Vi har på baggrund af ovenstående undersøgt om TOLY A/S opfylder betingelserne jf. ABL § 34, stk. 1. nr. 2-4 for, at selskabet kan blive overdraget med skattemæssig succession til sønnen, Lars. Selskabet opfylder alle betingelserne for muligheden ved overdragelse med skattemæssig succession, hvorfor Michael kan overdrage det med skattemæssige succession, hvis dette ønskes.

12 A/B modellen

Michael har i mødet med revisor gennemgået overdragelsesmulighederne, hvor han her er blevet opmærksom på overdragelse ved brug af A/B modellen. Michael er ved gennemgangen blevet i tvivl om, hvorvidt han ønsker at overdrage hele selskabet til Lars, da han siden stiftelsen har opbygget selskabet, og det derfor har stor betydning for ham.

Michael har ønsket en gennemgang af de forskellige fordele og ulemper ved generationsskifte ved brug af denne model, hvilket revisoren har undersøgt på baggrund af TOLY A/S.

Indledningsvist er en af de væsentligste fordele ved anvendelse af A/B modellen i TOLY A/S generationsskifte, at generationsskiftet kan gøres skattefrit. Der er dog flere tiltag, der skal gøres før Michael og Lars kan bruge A/B modellen. Det første der skal gøres er, at Michael skal oprette et holdingselskab. Da Michael ikke har et holdingselskab, så kan han oprette et holdingselskab ved anvendelse af reglerne for skattefri aktieombytning ABL § 36⁴⁴.

⁴³ Bilag 1, regnskabsoplysninger for TOLY A/S

⁴⁴ <https://danskelove.dk/aktieavancebeskatningsloven/36>

Den skattefrie ombytning af Michaels aktier foregår ved, at han indskyder et apportindskud i det nye anpartsselskab (mindst DKK 40.000) eller aktieselskab (mindst DKK 400.000), der skal fungere som et holdingselskab. Michael kan i denne sammenhæng gennemføre den skattefrie ombytning uden tilladelse fra told- og skatteforvaltningen. Før en gennemførsel af dette, så skal man være opmærksom for de betingelser, der er for skattefri aktieombytning. Værdien af vederlagsaktiverne skal svare til markedsprisen af de ombyttede aktier, og i denne sammenhæng skal værdiansættelsesmetoden TSS-cirkulære 2000-09 og TSS-cirkulære 2000-10 anvendes for at beregne handelsværdien.

Michael vil ved den skattefrie ombytning blive kapitalejer i det oprettede holdingselskab, og holdingselskabet vil være legal ejer af TOLY A/S. Det er en betingelse for skattefri aktieombytning, at Michaels holdingselskab har bestemmende indflydelse i TOLY A/S.

Ved anvendelse af reglerne for skattefri aktieombytning, så må Michaels holdingselskab ikke afstå aktierne i TOLY A/S i en 3 års periode efter ombytningstidspunktet⁴⁵. Hvis Michaels holdingselskab afstår aktierne i TOLY A/S, så vil aktieombytningen blive skattepligtig.

Efter Michael har oprettet holdingselskabet, så skal der foretages en vedtægtsændring i TOLY A/S, hvor TOLY A/S opdeler selskabskapitalen på DKK 1.000.000 i A- og B-aktier. Når denne vedtægtsændring er lavet, og selskabskapitalen i TOLY A/S er opdelt i A- og B-aktier, så kan Lars tegne B-aktierne.

Det er tidligere beskrevet, at det er en fordel for Lars, da der ikke stilles et højt likviditetsbehov for at tegne B-aktierne. Tegning af B-aktierne kan ske til en lav kurs, men det er en betingelse, at B-aktierne købes af Lars til markedsværdi, som værdien ville blive købt af udestående tredjemand. Lars har ved købet af B-aktierne ikke ret til udbytte grundet den lave tegningskurs, der er tegnet for B-aktierne. Når Michael er fuld kompenseret ved forlods udbytteret, så vil Lars have retten til udbytte fra TOLY A/S.

⁴⁵ <https://www.retsinformation.dk/eli/lta/2016/1148>

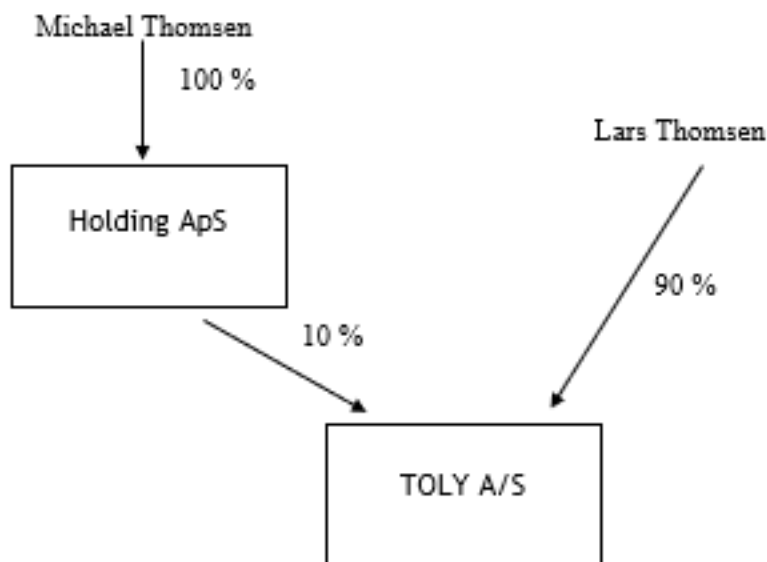
Tidligere er det beskrevet, at man kan tidsbegrænse perioden, hvor der er forlods retten til udbytte. Når Lars har tegnet B-aktierne, så er generationsskiftet igangsat indtil ophøret af årsmåls begrænsningsperioden og opfyldelse af det forlods udbytte til Michael.

Selskabets værdi er beregnet til DKK 52.365.896 under afsnit 13.4 for værdiansættelse. Selskabskapitalen for A-aktierne udgør DKK 1.000.000, så når denne fratrækkes fra den beregnede handelsværdi, så vil forlods udbyttet udgøre DKK 51.365.896.

Nedenfor er et eksempel til beregning af forlods udbyttet, hvis Michael ønsker at beholde 10 % af TOLY A/S, og Lars har tegnet B-aktierne til en værdi af DKK 250.000 til kurs 100. Hvis Michael stadig ønsker at behold 10 % af selskabet, så kan vi ved anvendelse af ligningsrådets formel beregne det forlods udbyttet til Michaels A-aktier være:

$$\frac{(\text{Ny kapitalejers ejerandel (decimaltal)} \times (\text{selskabets værdi} + \text{tegningsbeløb}) - \text{tegningsbeløb})}{\text{ny kapitalejers ejerandee} (\text{decimaltal})}$$

$$90 \% * (52.365.896 + 250.000) - 250.000 = \text{DKK } 47.104.306$$



Michaels forlods udbytteret kommer til at være DKK 47.104.306, som han skattefrit kan overføre til hans holdingselskab, men udbetaling fra holdingselskabet til ham selv, vil udbetalingen blive beskattet som kapitalindkomst.

Da Michael og Lars er interesseforbundne parter, så kræves det af SKAT, at der sker en forrentning på markedsvilkår, som var det en uafhængig tredjepart. Forrentningen skal ske af hele den forlods udbytteret. Ved forrentning af hele selskabets værdi på DKK 52.615.896 ($52.365.896 + 250.000$), vil Michael få betaling for noget, som han ikke har solgt.

Hvis Michael og Lars bestemmer sig for at lave et årsmåls begrænsningsperiode for forlods udbytteret, så skal dette gøres ved anvendelse af budgetter og historik der kan sandsynliggøres, at udbytteretten kan forventes afviklet inden det fastsatte årsmål.

Metoden medfører en løbende udfasning af Michaels ejerandel i takt med selskabet betaler udbytte til Michael, hvis det er økonomisk ansvarligt. Denne model kan være risikabel, hvis der sælges til uafhængig tredjepart, da erhverver kan påvirke drifte, men da Michael og Lars begge har gode intentioner for TOLY A/S, så anses det ikke som en risiko.

12.1 Delkonklusion

Anvendelse af A/B modellens metode ville være fornuftig, hvis Michael ønskede flere penge ud af selskabet for at sikre sin fremtid. Ved anvendelse af A/B modellen, så vil det dræne TOLY A/S for frie reserver i egenkapitalen, hvilket medvirker en lavere soliditet, og give mindre ballast til svære økonomiske perioder. Derudover vil der ved anvendelse af denne metode være skattepligt for Michael, da Michael vil modtage større beløb grundet forlods udbytteretten.

Gennemgang af et generationsskifte ved anvendelse af denne metode opfylder ikke Michaels ønsker for generationsskiftet. Dette skyldes, at Michael ønsker at selskabet har de bedste forudsætninger til at fortsætte den positive udvikling. Derfor er det Michaels vurdering, at ved anvendelse af metoden ikke vil have nok frie reserver i selskabet, hvis der en dag skulle ske vækstmæssige problemer. Det er derfor Michaels vurdering, at netop denne metode ikke er den rigtige i generationsskiftet for TOLY A/S.

13 Værdiansættelse af TOLY A/S

Det er vigtigt i forbindelse med generationsskiftet af TOLY A/S, at have en værdi af selskabet som man kan tage udgangspunkt i ved overdragelsen. Alt efter hvilken metode der anvendes til generationsskiftet, om det skal være succession kontra øvrige metoder, så kan det få store konsekvenser for overdrageren. En overdragelse uden skattemæssig succession kan betyde, at overdrageren vil blive behæftet med en væsentlig skat til betaling indenfor en kort periode. En væsentlig faktor i forbindelse hermed er ligeledes, hvorvidt den næste generation har mulighed for at finansiere overdragelsessummen ved generationsskiftet.

På baggrund heraf vil vi opgøre handelsværdien for TOLY A/S således, at vi kan træffe den rigtige beslutning om valg af metode samt finansiering af overdragelsen.

Da den nuværende ejer af TOLY A/S skal overdrage selskabet til et familiemedlem indenfor den nævnte personkreds i aktieavancebeskatningslovens § 34 stk. 1, er der tale om overdragelse mellem interesseforbundne parter. Selskabets værdi skal derfor opgøres ved anvendelse af TSS-cirkulære 2000-9 om overdragelse af aktier/anparter mellem interesseforbudne parter, som redegjort for i afsnit 8.1. Derudover er TOLY A/S ikke børsnoteret, samt at selskabet ikke tidligere har været solgt, hvorfor vi ligeledes kan benytte os af SKAT's hjælperegulering, som er angivet i cirkulæret ved værdiansættelse af unoterede aktier.

Af SKAT's hjælperegulering fremgår det, at unoterede aktier kan værdiansættes til indre værdi med regulering af goodwill samt enkelte øvrige regnskabsposter. Den indre værdi svarer til selskabets aktiver fratrukket selskabets gældsforpligtelser, hvilket vil sige selskabets egenkapital. Til dette kan selskabet anvende det senest aflagte årsregnskab.

På baggrund af årsrapporten 2019 for TOLY A/S (bilag1), har vi udarbejdet nedenstående redegørelse for, hvilke aktiver der skal reguleres, samt hvordan disse opgøres for TOLY A/S.

13.1 Ejendomme

Af TSS-cirkulære 2000-9 er det angivet, at et af de aktiver der skal reguleres for ved beregning af værdiansættelse, er selskabets ejendomme. Her skal den regnskabsmæssige værdi af ejendommene reguleres til den offentlige ejendomsvurdering samt tillæg for eventuelle

ombygningsudgifter mv., hvis disse ikke har været med til at danne grundlag for SKAT's fastsættelse af ejendomsvurderingen.

Ved beregning af avancen reguleres selskabets ejendomme, som er opgjort til DKK 29.731.828 jf. regnskabsoplysningerne for 2019 (Bilag 1), derfor til den offentlige ejendomsvurdering på DKK 25.000.000, som er oplyst i case beskrivelsen.

13.2 Udskudt skat

Efter ovenstående regulering af ejendommens bogførte værdi til den offentlige ejendomsvurdering, skal den udskudte skat ifølge TSS-cirkulære 2000-9 også reguleres. Ejendommen er ifølge regnskabsoplysningerne for 2019 indregnet til DKK 29.731.828. I afsnit 13.1 reguleres ejendomme ved opgørelse af selskabets handelsværdi til den seneste offentliggjorte ejendomsværdi svarende til DKK 25.000.000. Forskellen mellem disse to værdier udgør DKK -4.731.828 ($25.000.000 - 29.731.828$). Den udskudte skat skal derfor reguleres på baggrund af forskellen mellem disse to værdier.

13.3 Goodwill

Vi beskriver i afsnit 8.2, hvordan vi værdiansætter goodwill ved brug af TSS-cirkulære 2000-10.

Vi vil herunder beregne goodwillværdien for TOLY A/S ud fra regnskabsoplysningerne i bilag 1:

	2017	2018	2019
Resultat før skat	9.772.191	10.002.340	10.629.292
- Vederlag til medarbejdende ægtefælle	0	0	0
- Finansielle indtægter	- 3.212	- 3.278	- 3.765
+ Finansielle udgifter	85.123	84.896	97.268
- Ekstraordinære poster	0	0	0
Regulering resultat	9.854.102	10.083.958	10.722.795
Vægtning	1	2	3
Vægtet resultat	9.854.102	20.167.916	32.168.385
Sum			62.190.403
Gennemsnits indtjening (Sum / 6)			10.365.067
Udviklingstendens ((10.722.795 - 9.854.102) / 2)			434.347
Gnm. indtjening + udviklingstendens			10.799.414
Forretning af aktiver ekskl. goodwill og likvider			
Kapitalafkastsats (VSL § 9) + 3 %	3%	76.630.316	- 2.298.909
Rest til forrentning af goodwill			8.500.504
Kapitaliseringsfaktor	Faktor	År	
Kapitalafkastsats (VSL § 9) + 8 %	8%	7	14.568.370

Vi vil herunder gennemgå beregningen af forretningen og kapitaliseringsfaktoren:

Forretning af aktiver ekskl. goodwill og likvider

I henhold til cirkulæret skal aktiverne forrentes med den gældende kapitalafkastsats i henhold til virksomhedsskattelovens § 9, plus et tillæg på 3 %. Da der endnu ikke er offentliggjort en kapitalafkastsats for 2020, anvendes kapitalafkastsatsen for 2019, som er 0 %⁴⁶. Forrentning af aktiver ekskl. goodwill og likvider skal dermed forrentes med 3 %.

Kapitaliseringsfaktor

Til sidst skal ”Rest til forrentning af goodwill” kapitaliseres. Kapitaliseringen af goodwill er et udtryk for, hvor mange år man forventer at kunne få et afkast på denne. Af den juridiske vejledning fra SKAT vedrørende værdiansættelse af goodwill⁴⁷, har SKAT givet udtryk for, at levetiden på goodwill som udgangspunkt fastsættes til syv år, for selskaber hvis produkter har karakter af standardprodukter. Da TOLY A/S ikke tilbyder nogle specielle ydelser eller

⁴⁶ <https://www.skm.dk/skattetal/satser/satser-og-beloebsgraenser/virksomhedsskatteloven>

⁴⁷ <https://www.skat.dk/SKAT.aspx?old=1948119&chk=210252>

produkter, vil vi kunne karakterisere disse som standardprodukter. Vi har derfor ved beregning af goodwill fastsat levetiden til at være syv år. Renten der skal anvendes til kapitalisering af goodwill skal fastsættes til gældende kapitalafkastsat i henhold til virksomhedsskattelovens § 9 ligesom ved forretningen, plus et tillæg på 8 %. Det giver i alt en rente på 8 % i alt.

Beregning af goodwill i TOLY A/S opgøres derfor til DKK 14.568.370 jf. ovenstående beregning.

13.4 Selskabets handelsværdi

På baggrund af ovenstående reguleringer kan selskabets handelsværdi fastsættes. Som nævnt tages der ved værdiansættelsen udgangspunkt i selskabets indre værdi pr. 31. december 2019, hvorefter de ovenfor behandlede reguleringer tillægges. Til sidst reguleres handelsværdien med den udskudte skat, hvor reguleringen af ejendom og goodwill lægges sammen og ganges med selskabsskatten, som er 22 % i 2020 jf. selskabsskatteloven § 17, stk. 1⁴⁸.

På baggrund heraf kan handelsværdien ved overdragelse mellem interesseforbundne parter opgøres til følgende:

Indre værdi iht. årsregnskab 2019		44.693.393
Offentlig ejendomsvurdering	25.000.000	
Bogført værdi af ejendom	- 29.731.828	- 4.731.828
Beregnet goodwill	14.568.370	
Bogført værdi af goodwill	0	14.568.370
Udskudt skat af værdi reguleringer	Skattesat	
22 % af 9.836.542 (-4.731.828 + 14.568.370)	22%	- 2.164.039
Selskabets værdi		<u>52.365.896</u>

Selskabets handelsværdi kan opgøres til DKK 52.365.896 på baggrund af TSS-cirkulære 2000-9 samt 2000-10. Dette svarer til handelsværdien af selskabet, som dermed er den lavest mulige pris, selskabets kan overdrages til ved et generationsskifte mellem interesseforbundne parter.

⁴⁸ <https://www.skm.dk/skattetal/satser/satser-og-beloebsgraenser/selskabsskatteloven>

Michael har gjort overvejelser hvorvidt et salg af TOLY A/S's ejendom og dermed leje ejendommen i stede, kunne nedbringe selskabets handelsværdi. Baggrunden for disse overvejelser skyldes, at ejendommen er et aktiv med stor værdi, hvorfor Michael har tænkt det kunne gøre en forskel for værdiansættelsen. Vi vil derfor herunder beregne selskabets handelsværdi ved salg af ejendommen.

13.4.1 Selskabets handelsværdi ved salg af ejendommen

Vi vil nu se på om det gør en stor forskel, hvis selskabet solgte ejendommen fra med en salgspris lig med den bogførte værdi.

Vi beregnede den gennemsnitlig indtjening i ovenstående afsnit 13.3 til at være DKK 10.365.067, som vi skal bruge til at beregne goodwill. Vi vil nu beregne goodwill uden ejendommen, hvorfor aktiverne ekskl. likvider udgør DKK 46.898.488, da ejendommen er fratrasket.

Gennemsnits indtjening (Sum / 6)				10.365.067
Udviklingstendens ((10.722.795 - 9.854.102) / 2)				434.347
Gnm. indtjening + udviklingstendens				<u>10.799.414</u>
Forretning af aktiver ekskl. goodwill og likvider				
Kapitalafkastsats (VSL § 9) + 3 %	3%	46.898.488	-	<u>1.406.955</u>
Rest til forretning af goodwill				<u>9.392.459</u>
Kapitaliseringsfaktor	Faktor	År		
Kapitalafkastsats (VSL § 9) + 8 %	8%	7		16.097.024

Beregning af goodwill i TOLY A/S opgøres til DKK 16.097.024 uden fast ejendom. Det skal dog tages i betragtning at den gennemsnitlige indtjening vil blive lavere i de kommende år, da selskabet nu skal leje sig ind i bygningen, som de har solgt, og derved vil den gennemsnitlige indtjening falde, da resultatet før skat vil falde på grund af huslejeudgifter.

Goodwill er dermed blevet DKK 1.528.654 (16.097.024 – 14.568.370) mere værd ved beregningen uden ejendommen.

Herefter vil vi finde selskabets værdi jf. nedenstående beregning:

Indre værdi iht. årsregnskab 2019		44.693.393
Offentlig ejendomsvurdering	-	
Bogført værdi af ejendom	-	-
Beregnet goodwill	16.097.024	
Bogført værdi af goodwill	0	16.097.024
Udskudt skat af værdi reguleringer	Skattesat	
22 % af 16.097.024	22%	- 3.541.345
Selskabets værdi		<u>57.249.072</u>

Der er nu ingen ejendom, hvorfor vi ikke skal beregne reguleringen af ejendommen.

Alt i alt er handelsværdien af selskabet DKK 57.249.072 uden at ejendommen er optaget i regnskabet. Det er altså en merværdi på DKK 4.883.176 (57.249.072 – 52.365.896), som der skal betales gaveafgift af. Det vil sige, at det altså ikke er attraktivt for Michael og Lars, da gaveafgiften der skal betales, vil blive højere grundet en højere handelsværdi af TOLY A/S. Da handelsværdien af TOLY A/S og gaveafgiften vil blive højere ved salg ejendommen inden generationsskiftet, vil vi derfor ikke anbefale Michael og Lars dette.

13.5 Delkonklusion

Vi har nu udregnet TOLY A/S værdiansættelse ved hjælp af retningslinjerne for TSS-cirkulærernes ved handel mellem interesseforbundne partner. Her fandt vi ud af, at ved værdiansættelsen af unoterede aktier, kan vi tage udgangspunkt i selskabets indre værdi.

Først kunne det konstateres at selskabets ejendom, optaget i regnskabet for 2019 skulle reguleres således, at ejendommen i stedet optages til den offentlige ejendomsvurdering.

Dernæst skulle vi beregne den udskudte skat, som er forskellen mellem den bogførte værdi af ejendommen i årsrapporten for 2019 og den offentlige ejendomsvurdering, som udgjorde DKK -4.731.828.

Herefter som foreskrevet i TSS-cirkulære 2000-9 er der beregnet goodwill af selskabet i henhold til de skrevne retningslinjer i TSS-cirkulære 2000-10. Goodwill for selskabet er beregnet og opgjort til DKK 14.568.370.

Til sidst kunne vi beregne selskabets værdi, men først skulle vi beregne den udskudte skat af reguleringerne, som var 22 % af de to ovenstående beløb lagt sammen, altså DKK -2.164.039 $((-4.731.828 + 14.568.370) * 22 \%)$.

Så havde vi den bogførte indre værdi af TOLY A/S jf. årsregnskabet 2019 på DKK 44.693.393, hertil lagde vi ovenstående værdier sammen, så vi fik selskabets handelsværdi på DKK 52.365.896 $(44.693.393 + (-4.731.828) + 14.568.370 + (-2.164.039))$.

Denne handelsværdi er den mindste værdi, selskabet kan overdrages til ved generationsskiftet til Lars.

Vi beregnede også hvad handelsværdien vil være, hvis selskabet solgte deres ejendom. Her blev handelsværdien DKK 57.249.072, altså en forhøjelse på DKK 4.883.176, hvorfor dette ikke var fordelagtigt for Michael og Lars, da de skal betale gaveafgift af den forhøjet handelsværdi.

14. Finansiering af generationsskiftet

I de indledende overvejelser vedrørende generationsskiftet blev det nævnt, at finansieringen af et generationsskifte er en væsentlig faktor.

I teoriafsnittet præsenterede vi forskellige finansieringsmetoder ved overdragelse af et selskab. Ved en overdragelse af selskabet til et familiemedlem, er især muligheden for overdragelse ved gave interessant, hvorfor der i dette afsnit vil ligges hovedvægt på denne finansieringsform.

Som nævnt i indledningen har regeringen valgt at forhøje boafgiften af aktier og selskaber, der overdrages til familiemedlemmer, der opfylder betingelserne for succession mv. fra 6 % i 2019 til 15 % i 2020. Vi vil både beregne, hvad gaveafgiften er nu og her i 2020, og så vil vi også beregne hvad gaveafgift var i december 2019. På baggrund af disse beregninger, så kan vi vise, hvad TOLY A/S havde sparet i gaveafgift, hvis de havde udført generationsskiftet bare et par måneder tidligere. Vi vil herefter også komme ind på finansiering ved en earn-out aftale samt gældsbrev.

14.1 Finansiering i form af gave i 2020

Ved generationsskifte af et selskab til et familiemedlem, er der mulighed for at man kan finansiere overdragelsessummen helt eller delvis ved gave. Valget af denne finansieringsform har den konsekvens, at gavemodtageren vil blive afgiftsbeskattet af gaveværdien, hvilket ikke nødvendigvis er af en helt ubetydelig størrelse ved overdragelse af et selskab. Dette kan ligeledes få store konsekvenser for den fortsatte drift i selskabet, da det afgiftspligtige beløb kan dræne selskabet for midler.

Finansiering ved overdragelse ved gave til et familiemedlem, kan dog give mulighed for at nedsætte det afgiftspligtige beløb, ved brug af reglerne om beregning af en passivpost, hvis man overdrager sit selskab ved anvendelse af reglerne om succession. Det er tidligere nævnt i opgavens teoridel, at formålet med beregningen af passivposten er at kompensere for den skattebyrde, som køberen overtager ved overtagelse af selskabet ved skattemæssig succession. Passivposten beregnes som 22 % af den skattepligtige avance der ville være opnået, hvis aktierne ville være solgt til en uafhængig tredje part. Ved redegørelse af, hvorvidt det var muligt at overdrage selskabet ved anvendelse af reglerne om succession blev den skattepligtige avance på aktierne opgjort til DKK 51.365.896 i afsnit 11, som må anses for at være avancen der ville være opnået ved overdragelse til tredje mand.

Det afgiftspligtige beløb vil derfor kunne opgøres som følgende:

	DKK
Skattepligtig avance	51.365.896
- Passivpost, 22 %	11.300.497
Afgiftspligtig beløb	40.065.399

Af ovenstående fremgår det, at det beløb Lars skal betale gaveafgift af er DKK 40.065.399.

Overdrages selskabet helt ved gave, kan afgiften opgøres til følgende:

	DKK
Afgiftspligtig beløb	40.065.399
- Bundfradrag jf. boafgiftsloven § 22 (2020 niveau)	67.100
	39.998.299
15 % afgift	5.999.745

Afgiften der skal betales ved overdragelsen udelukkende ved gave udgør DKK 5.999.745, og det er derfor vigtigt at der tages stilling til, hvorvidt Michael og Lars mener, at selskabet vil kunne overleve at skulle betale et sådan beløb.

Det nævnes i case beskrivelsen, at Lars er blevet bevilget et lånetilsagn på DKK 2.000.000 af sin bank grundet hans sunde økonomi og friværdis i boligen. Det kunne derfor overvejes, om selskabet skulle overdrages delvis ved kontant betaling og delvis som gave. Vælger Lars at overtage selskabet ved en delvis kontantbetaling på de DKK 2.000.000 vil afgiften i stedet udgøre følgende:

	DKK
Afgiftspligtig beløb	40.065.399
- Kontant betaling	2.000.000
	38.065.399
- Bundfradrag jf. boafgiftsloven § 22 (2020 niveau)	67.100
	37.998.299
15 % afgift	5.699.745

En kontant betaling på DKK 2.000.000 vil, som det fremgår ovenfor, kun reducere afgiften med DKK 400.000 (5.999.745 – 5.699.745), hvilket svarer til at gaveafgiften bliver nedsat med 6,67 % ($400.000 / 5.999.745 * 100$) i forhold til hvis Lars ikke havde indskudt en kontant betaling. Der er derfor fortsat tale om en betydelig gaveafgift ved overdragelse af delvis kontant betaling og delvis ved gave. Så ved at Lars låner DKK 2.000.000 i banken, giver ham altså ikke en stor nedsættelse på gaveafgiften, så det kan betale sig. Hvorfor Lars ikke er interesseret i dette længere.

14.2 Finansiering i form af gave i 2019

Vi vil nu se på hvad gaveafgiften vil have været i 2019, hvis Michael og Lars havde valgt at foretage generationsskiftet bare nogen måneder før.

Gaveafgiften i 2019 var 6 % jf. boafgiftsloven § 1 a, stk. 4. Derudover var bundfradraget ved gaveafgift DKK 65.700 i 2019 jf. boafgiftsloven § 22, stk. 1⁴⁹.

⁴⁹ <https://www.skm.dk/skattetal/satser/satser-og-beloebsgraenser/boafgiftsloven>

Vi vil herunder beregne gaveafgiften for 2019:

	DKK
Afgiftspligtig beløb	40.065.399
- Bundfradrag jf. boafgiftsloven § 22 (2019 niveau)	65.700
	39.999.699
6 % afgift	2.399.982

Gaveafgiften vil derfor kun have været DKK 2.399.982 i december 2019 i stedet for DKK 5.999.745 i 2020. Michael og Lars vil derved kunne have sparet et væsentligt beløb på DKK 3.599.763 (5.999.745 – 2.399.982), hvis de havde planlagt generationsskiftet bedre og havde fulgt med i regeringens udspil. De vil altså kunne have sparet 60 % af gaveafgiften i 2020 ($3.599.763 / 5.999.745 * 100$), hvis de havde foretaget generationsskiftet mindre end et halvt år tidligere.

14.3 Finansiering i form af earn-out

Et alternativ til finansieringen eller en tilføjelse hertil, kan være en betinget overdragelse med en earn-out aftale. Ved anvendelse af denne finansieringsform kan dele af selskabet købes kontant eller overdrages ved gave, og resten af den aftalte købesum kan hensættes som overførsel af resultat efter skat i de følgende regnskabsår. På denne måde vil erhverver af selskabet kunne indtræde relativt billigt på nuværende tidspunkt, og det resterende af købesummen vil afregnes delvist over tid. Denne løsning dræner ikke selskabet i nutidsbilledet, men vil naturligvis sætte selskabet under pres i de følgende regnskabsår, hvor det endelige resultat ikke vil være disponibelt for selskabet. Der skal derfor stadig tages en meget kritisk vurdering af hvordan selskabets likvider vil kunne håndtere en finansieringsmodel som denne.

Risikoen ved earn-out modellen er, at den endelige maksimale købesum afhænger af selskabets præstationer i de følgende regnskabsår, da selskabet ikke er forpligtet ud over potentielle resultater. Ved et negativt resultat, vil overdrageren intet modtage i forbindelse med earn-out. Eftersom det nyindsatte ledelsesorgan har muligheden for at træffe strategiske beslutninger der påvirker selskabets retning og drift, kan det påvirke selskabet og dens muligheder for at generere positive resultater i de kommende regnskabsår. Eftersom overdrager og erhverver er

interesseforbundne parter, må risikoen for ovenstående anses som relativt usandsynlig, da konsekvensen heraf ellers ville påvirke det personlige forhold imellem tidligere og nuværende ejer. Denne løsning er Michael og Lars ikke interesseret i.

14.4 Finansiering i form af gældsbrief

Endnu et alternativ til finansieringen er at udstede et anfordringsgældsbrief i stedet for modtagelse af købesummen kontant, eller via earn-out. Med denne finansieringsform udsteder Michael et gældsbrief til Lars, der kan indfries efter aftale eller ved kapacitet hertil fra Lars side. Dette anfordringsgældsbrief udstedes og indfries til kurs pari, og det kan skattemæssigt accepteres at anfordringsgældsbriefet er rentefrit. Anfordringen medfører at både Michael eller Lars til enhver tid kan stille krav om indfrielse af gælden. Eftersom Michael og Lars er interesseforbundne parter, anses det usandsynligt at Michael vil kræve gælden indfriet uden aftale eller forhåndsvarsel herom. Udstedelsen af anfordringsgældsbrief vil være med til at lette finansieringskravet her og nu, og kan som nævnt indfries i de efterfølgende regnskabsår, når selskabet har kapacitet hertil. Finansieringen af generationsskiftet ved kontant betaling af købesummen, vil medføre optaget gæld på anden vis, som f.eks. i et pengeinstitut, hvor renteomkostninger vil være en væsentlig faktor i finansieringen pga. overdragelsesbeløbets størrelse. Rentefriheden ved anfordringsgældsbriefet kan lette de finansieringsmæssige udfordringer, der opstår ved overdragelsen af selskabet. Dette kunne godt have interesseret for Michael og Lars, da Michael ikke vil have indflydelse, men blot et tilgodehavende i selskabet.

14.5 Delkonklusion

Der foreligger nogle ganske hensigtsmæssige muligheder for at overdrage TOLY A/S indenfor familiekredsen, til Michaels søn Lars. Der er både mulighed for at lave en skattemæssig succession, der tilgodeser både Michaels og Lars skattemæssige situation, i forhold til et kontantsalg af selskabet. Det kan finansieres på adskillige måder, der har hver sine fordele og ulemper. Alternativt skal Michael gå med at overdrage selskabet ved hjælp af en etablering af A/B modellen, hvor selskabskapitalen deles op i aktieklasser, der tillader Michael at modtage købesummen ved udbytte. Dette vil resultere i udlodning af udbytte, som Michael i sidste ende vil blive beskattet af, modsat muligheden for skattemæssig succession, hvor Michael vil være fritaget for skattepligten ved overdragelse af aktierne.

Konklusionen på generationsskifte til sønnen, bliver derfor, at et generationsskifte til Lars mest hensigtsmæssigt vil kunne foretages ved skattemæssig succession. Denne metode tilgodeser Michael mest hensigtsmæssigt og er samtidig en god løsning for hans søn, Lars. Finansieringen heraf vil vi anbefale foretages via delvis overdragelse ved gave. Den resterende købesum af overdragelsen anbefales dækket af et rentefrit anfordringsskødsbrev. Dette vil naturligvis optages som en gældspost i selskabet. Grundet rentefriheden og de interesseforbundne parter, anses dette som en næsten risikofri gældspost, der tillader selskabet en væsentlig økonomisk frihed sammenlignet med alternativerne.

15 Gaveafgift ved aktionærnedslag

Som nævnt i teoridelen i afsnit 7, så har regeringen afskaffet hovedaktionærnedslaget pr. 1. februar 2020, hvilket påvirker Michael, da han var hovedaktionæraktier den 18. maj 1993 i TOLY A/S. Nedslaget udgør 1 % pr. fulde år Michael har ejet aktierne forud for udløbet af indkomståret 1998, men nedslaget kan maksimalt blive 25 %. Michael stiftede TOLY A/S i 1982 og har været hovedaktionær lige siden. Han kunne derfor få et nedslag af den skattepligtige avance med 17 %, som er årene fra 1982 til 1998.

Vi vil nu beregne hvad gaveafgiften vil have været, hvis Michael og Lars valgte at gennemføre generationsskiftet i januar 2020, hvor hovedaktionærnedslaget stadig var aktuelt:

	DKK
Skattepligtig avance	51.365.896
- Hovedaktionærnedslag, 17 %	<u>8.732.202</u>
	42.633.694
- Passivpost, 22 %	<u>9.379.413</u>
Afgiftspligtig beløb	33.254.281
- Bundfradrag jf. boafgiftsloven § 22 (2020 niveau)	<u>67.100</u>
	33.187.181
15 % gaveafgift	<u><u>4.978.077</u></u>

Med hovedaktionærnedslaget bliver gaveafgiften ”kun” DKK 4.978.077, hvor den uden nedslaget er DKK 5.999.745, altså en besparelse på DKK 1.021.668 (5.999.745 – 4.978.077). Vi beregnede i afsnit 14.2 hvad gaveafgiften ville have været i december 2019, hvor gaveafgiften var 6 %. Her kom vi frem til en gaveafgift på DKK 2.399.982 i december 2019 i stedet for DKK 5.999.745, altså en besparelse på DKK 3.599.763 (5.999.745 – 2.399.982).

Vi vil nu se på, hvad gaveafgift vil have været, hvis selskabet havde gennemført generationsskiftet i december 2019 med hovedaktionærnedslaget på 17 % samt den lavere gaveafgift på 6 %:

	DKK
Skattepligtig avance	51.365.896
- Hovedaktionærnedslag, 17 %	<u>8.732.202</u>
	42.633.694
- Passivpost, 22 %	<u>9.379.413</u>
Afgiftspligtig beløb	33.254.281
- Bundfradrag jf. boafgiftsloven § 22 (2019 niveau)	<u>65.700</u>
	33.188.581
6 % gaveafgift	<u><u>1.991.315</u></u>

Så med hovedaktionærnedslaget på 17 % og en gaveafgift på 6 %, bliver gaveafgiften ”kun” DKK 1.991.315, altså en besparelse på hele DKK 4.008.430 (5.999.745 – 1.991.315) i forhold til den oprindelige gaveafgift på DKK 5.999.745.

15.1 Delkonklusion

Det som ovenstående beregninger viser er, at planlægningen af et generationsskifte samt at følge med i regeringens udspil er ekstremt vigtigt, da det kan have store konsekvenser på beløbet af afgiften, som skal betales ved overdragelsen af et selskab til familiemedlemmer.

Vi vil herunder vise, hvor forskellige beløbende på gaveafgiften er, for gennemførelsen af generationsskiftet inden for 3 måneder for TOLY A/S:

- December 2019 med hovedaktionærnedslag på 17 % og gaveafgift på 6 %, DKK 1.991.315
- Januar 2020 med hovedaktionærnedslag på 17 % og gaveafgift på 15 %, DKK 4.978.077
- Februar 2020 uden hovedaktionærnedslag og med gaveafgift på 15 %, DKK 5.999.745.

Det vil sige, at med god planlægning for generationsskiftet kunne TOLY A/S have sparet DKK 4.008.430, hvis de havde gennemført generationsskiftet i 2019.

16 Den bedste generationsskiftemodel

Gennemgang af de forskellige generationsskiftemodeller har belyst Michael for, hvordan han kan overdrage sit selskab videre til Lars. Lars har været ansat i TOLY A/S i en del år, og har fået et godt kendskab til selskabet og dens værdier, samt har fået gode faglige- og ledelsesmæssige kompetencer. Michael vurderer det derfor naturligt, at Lars er den rigtige person for videreførelse af TOLY A/S. Ved en overdragelse til Lars, så er det ikke ensbetydende med, at selskabet ender med et godt generationsskifte.

Den rigtige model for generationsskiftet kan være svær at finde, da der er mange forskellige måder at gennemføre det på. Det har hele tiden været Michaels ønske at skulle træde tilbage fra selskabet, men han har været i tvivl om han stadig skal have en lille andel af TOLY A/S. Derudover kan der være, at Lars selv har personlige referencer for, hvordan han ønsker at overdrage selskabet. Det er muligt, at selvom Michael har stor betydning for selskabets succes, ønsker Lars ikke at Michael har en større del af selskabet og dermed indflydelse, hvilket Michael heller ikke ønsker. Derfor er det vigtigt, at både Michael og Lars deler deres personlige forventninger og meninger, så der ikke kommer nogen overraskelser senere i generationsskifteprocessen.

Under afgrænsningen er det beskrevet, at der under dette generationsskifte ikke vil være omstrukturering af TOLY A/S. Det kan derfor være, at de beskrevne mulighederne for overdragelsen af TOLY A/S ikke er de bedste løsningsforslag at anvende, hvis selskabet alligevel beslutter sig for at omstrukturere. Det er muligt, at lave fordelagtige omstruktureringer i selskabet for at kunne optimere den mest hensigtsmæssige generationsskifte.

17 Konklusion

Vi har tidligere påpeget, at en af de vigtigste faktorer i et generationsskifte er at planlægge generationsskiftet i god tid, og derudover have et godt overblik og kendskab til lovgivningen. Et selvopbygget selskab kan være svært at slippe for stifteren, da han skal opgive sit livsværk.

Vi har tidligere i vores delkonklusioner gjort opmærksom på, at de bedste generationsskifte starter i god tid, da alle de involverende parter kan komme med deres individuelle overvejelser,

samt regeringens udspil vedrørende lovgivning. Dette gælder især for overdragende person, der skal tage både de bløde og de hårde værdier i betragtning.

I en situation hvor man ikke længere selv ønsker at stå til ansvar for selskabets mål, og derfor ønsker et generationsskifte af selskabet, så skal man tænke på sin egen fremtid. Man har som iværksætter kæmpet hårdt og brugt mange kræfter til at få sit selskab til at blive en succes, hvorfor man ønsker at kunne leve ordentligt. Når man overdrager eller sælger sit selskab, så vil der ikke komme flere penge ind, og man er derfor nødt til at sikre pensionstilværelsen. Dette er ensbetydende med, at man ved generationsskiftet skal have likviditet ud af selskabet, samtidig med at man skal forsøge ikke at dræne selskabet for værdier. Sidst nævnte gælder især, hvis det er en familieoverdragelse, hvor det største ønske og håb er, at selskabet kan blive ved med at vokste og have likviditet til udvikling.

Derfor skal man ved overdragelse til yngre generation forsøge at overdrage til laveste beskatning, hvis man har midlerne til det. Den nye erhverver vil altid stå stærkere på den anden side af overdragelsen, hvis selskabet bliver overdraget billigt. På samme måde betyder den nye erhververs faglige- og ledermæssige kompetencer en del i forhold til sandsynligheden for et succesrigt generationsskifte.

Vi har i generationsskiftet af selskabet TOLY A/S undersøgt muligheder for generationsskifte, og diskuteret mulighederne med Michael. Michael har i længere tid været opmærksom på, at der skulle ske et generationsskifte på et tidspunkt, og har derfor haft overvejelserne for hvad der skulle ske med TOLY A/S. Michael har af denne grund udbetalt større udbytter de seneste år, da det var hans vurdering, at selskabet økonomisk kunne klare dette grundet de gode resultater. Dette er ensbetydende med, at Michaels fremtid ved pensionering og uden yderligere indtægter kan fungere tilfredsstillende for Michael.

Det er Michaels konklusion, at Lars i sin ansættelse hos TOLY A/S har opnået tilstrækkelige faglige- og ledermæssige kompetencer for et godt udgangspunkt ved overdragelse af selskabet til Lars. Det er vores vurdering, at en overdragelse til Lars ville være en rigtig god beslutning for opnåelse af Michaels bløde værdier, samt et godt udgangspunkt for selskabet.

Vi har ved gennemgang af betingelserne for overdragelse med skattemæssig succession kommet frem til, at TOLY A/S opfylder alle betingelserne for anvendelse af skattemæssige succession ved generationsskifte til Lars. Dette er dog på betingelse af, at der overdrages mere end 1 % af selskabskapitalen, hvilket også er Michaels ønske.

Der er ligeledes fremlagt en generationsskiftemodel for Michael, hvor der oprettes B-aktier, således Michael stadig kan have en del af selskabet og mulighed for bestemmende indflydelse i TOLY A/S. Denne model er ikke i Michaels interesse, da han mener, at hans pensionsopsparing er tilstrækkelig og, da selskabets erhverver er Lars, ønsker han hellere et godt økonomisk fundament i TOLY A/S.

Vi har ved brug af retningslinjerne for TSS-cirkulærernes ved handel mellem interesseforbundne partner beregnet værdiansættelsen af TOLY A/S. Der er for beregningen anvendt TSS-cirkulære 2000-9 og TSS-cirkulære 2000-10 til beregning af handelsværdien for TOLY A/S. Den beregnede handelsværdi på DKK 52.365.896, som er den lavest værdi, der kan bruges ved overdragelse til Lars.

Michael havde gjort sig overvejelser hvorvidt et salg af selskabets ejendom kunne nedbringe selskabets handelsværdi. Disse beregninger blev udarbejdet, og det kunne konkluderes, at et salg af ejendommen blot ville forøge selskabets handelsværdi.

Der er fremlagt flere forskellige finansieringsmuligheder for Michael og Lars. Ved generationsskiftet er det primært Michael, der har indflydelse og beslutningen vedrørende finansieringen for hvordan han ønsker generationsskiftet finansieret.

Vi har gennemgået de forskellige finansieringsmuligheder med Michael, samt begrundet de fordele og ulemper herfor. Gennemgangen har givet et klart billede for Michael, hvor vi kan konkludere, at det er mest hensigtsmæssigt at kunne overdrage TOLY A/S ved anvendelse af skattemæssig succession.

Vi har i samarbejdet med Michael og Lars kommet frem til en finansieringsmodel af TOLY A/S, hvor overdragelsen foretages via delvis gaveafgift. Den resterende købesum af overdragelsen vil blive dækket af et rentefrit anfordringsgældsbrev. Baggrunden for brug af

anfordringsgældsbrev skyldes, at finansieringen af TOLY A/S vil være med til at lette finansieringskravet for Lars her og nu.

Anfordringsgældsbrevet vil blive optaget som en gældspost i selskabet, og blive anset som en næsten risikofri gældspost med væsentlig økonomisk frihed sammenlignet med de andre finansieringsmuligheder.

Vi har udarbejdet beregninger for, hvor vigtigt det er at følge regeringens udspil vedrørende ændringer af love. Herudover hvilket tidspunktet udførelsen af generationsskiftet kan betyde for afgiften af overdragelsen. I denne overgangsperiode for anvendelse af den lave gaveafgift før 31. december 2019 og anvendelsen af aktionærnedslag før 1. februar 2020 har vi udarbejdet beregninger for hvor stor betydning anvendelse af disse regler havde på beskatning af TOLY A/S. Vi vil herunder vise, hvor forskellige beløbende på gaveafgiften er, for gennemførelsen af generationsskiftet inden for 3 måneder for TOLY A/S:

- December 2019 med hovedaktionærnedslag på 17 % og gaveafgift på 6 %, DKK 1.991.315
- Januar 2020 med hovedaktionærnedslag på 17 % og gaveafgift på 15 %, DKK 4.978.077
- Februar 2020 uden hovedaktionærnedslag og med gaveafgift på 15 %, DKK 5.999.745.

Det vil sige, at med god planlægning for generationsskiftet kunne TOLY A/S have sparet DKK 4.008.430, hvis de havde gennemført generationsskiftet i 2019, hvor man kunne anvende både den lave gaveafgift og aktionærnedslag.

I opgaven kan det konkluderes, at det mest hensigtsmæssig generationsskifte vil ske til Lars ved anvendelse af skattemæssig succession. Generationsskiftet kan grundet Michaels økonomiske muligheder finansieres ved dels gaveafgift og anfordringsgældsbrev. Vi kan konkludere, at planlægning af et generationsskifte kan have betydelige konsekvenser, hvis man ikke er opmærksom på regeringens udspil om ændring af love.

Litteraturliste

Bøger

Lærebog om indkomstskat, 18. udgave, 1. oplag 2019, Djøf Forlag, Aage Michaelsen, Jane Bolander, Liselotte Madsen, Anders Nørgaard Laursen og Inge Langhave

Rapporter og andre udgivelser

Ejer- og generationsskifte af virksomhed. 6. udgave, 1. oplag 2010, Deloitte Statsautoriseret Revisionaktieselskab
Køb af virksomhed - værdiansættelse, April 2015. Beierholm

Hjemmesider

Hjemmeside: Skat.dk

2000-09: Værdiansættelse af aktier og anparter. 28. marts 2000

<https://skat.dk/skat.aspx?oid=82336>

2000-10: Vejledende anvisning om værdiansættelse af goodwill. 6. september 2017

<https://skat.dk/skat.aspx?oid=82338>

Beskrivelse af metoderne og beregningerne. 15. januar 2013

<https://www.skat.dk/skat.aspx?oid=1813185&chk=208529>

Familie overdragelse med succession. 31. januar 2020

<https://skat.dk/skat.aspx?oid=1946385>

Overdragelse til nære medarbejdere med succession 31. januar 2020

<https://skat.dk/skat.aspx?oid=1946386&chk=216701>

Gaveafgift - succession og beregning af passivpost

<https://skat.dk/skat.aspx?oid=106761>

Værdiansættelse af goodwill indhold

<https://www.skat.dk/SKAT.aspx?old=1948119&chk=210252>

Hjemmeside: Dahllaw.dk

Hvad er passiv kapitalanbringelse. 17. oktober 2018

<https://www.dahllaw.dk/nyheder/214/17-okt-2018-hvad-er-passiv-kapitalanbringelse/>

Nedsættelse af bo- og gaveafgiften til 5% for de udvalgte

<https://www.dahllaw.dk/nyheder/109/09-jun-2017-nedsaettelse-af-bo-og-gaveafgiften-til-5-for-de-udvalgte/>

Hjemmeside: Berlingske.dk

Harboe chef får kritik for at køre familien i stilling til generationsskifte. 23. august 2018

<https://www.berlingske.dk/virksomheder/harboe-chef-faar-kritik-for-at-koere-familien-i-stilling-til>

Hjemmeside: Tvc.dk

Skattemyndighederne kan ikke ændre en aftalt værdiansættelse blot som følge af, at denne åbenbart ikke svarer til handelsværdien. 6. august 2019

<https://tvc.dk/nyheder/2019/skattemyndighederne-kan-ikke-aendre-en-aftalt-vaerdiansaettelse-blot-som-foelge-af-at-den-aabenbart-ikke-svarer-til-handelsvaerdien/>

Hjemmeside: Skm.dk

Boafgift fakta og beregninger. 10. januar 2020

<https://www.skm.dk/skattetal/beregning/afgiftsberegning/boafgift-fakta-og-beregningseksempler>

Satser og beløbsgrænser boafgiftsloven. 15. januar 2020

<https://www.skm.dk/skattetal/satser/satser-og-beloebsgraenser/boafgiftsloven>

Kapitel 10 succession. Juni 2018

<https://www.skm.dk/skattetal/analyser-og-rapporter/rapporter/1999/september/generationsskiftet-i-erhvervslivet-betaenkning-nr-1374,-august-1999/kapitel-10-succession>

Succession efter KSL §§26 A og 26 B

<https://skat.dk/skat.aspx?oID=1948130&chk=216701>

Satser og beløbsgrænser i lov om afgift af dødsboer og gaver (boafgiftsloven), 15. januar 2020

<https://www.skm.dk/skattetal/satser/satser-og-beloebsgraenser/boafgiftsloven>

Virksomhedsskatteloven

<https://www.skm.dk/skattetal/satser/satser-og-beloebsgraenser/virksomhedsskatteloven>

Selskabsskatteloven

<https://www.skm.dk/skattetal/satser/satser-og-beloebsgraenser/selskabsskatteloven>

Hjemmeside: Retsinformation.dk

Aktiebeskatningsloven

<https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=134306&#P33>

Kildeskatteloven

<https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=168178#p26a>

Boafgiftsloven, 12. januar 2015

<https://www.retsinformation.dk/eli/lta/2015/47>

Virksomhedsskatteloven, 9. december 2019

<https://www.retsinformation.dk/eli/lta/2019/1359>

Hjemmeside: Plesner.dk

Generationsskifte af virksomheder og fast ejendom – overblik og status. 11. december 2014

https://www.plesner.com/insights/artikler/2014/12/generationsskifte%20af%20virksomheder%20og%20fast%20ejendom%20-%20overblik%20og%20status?sc_lang=da-DK

Familieoverdragelse.dk

Skattefri gave 2020

<https://familieoverdragelse.dk/skattefri-gave/>

Hjemmeside: business-broker.dk

Det bør du vide om earn-out i virksomhedshandler

<https://business-broker.dk/det-boer-du-vid-om-earn-out-i-virksomhedshandler/>

Hjemmeside: Danskelove.dk

ABL §36

<https://danskelove.dk/aktieavancebeskatningsloven/36>

Bilag 1

RESULTATOPGØRELSE 1. JANUAR - 31. DECEMBER

	2019 DKK	2018 DKK	2017 DKK
BRUTTOFORTJENESTE	49.413.090	47.830.587	46.845.797
Distributionsomkostninger	- 32.012.707	- 31.231.909	- 30.607.270
Administrationsomkostninger	- 6.677.588	- 6.514.720	- 6.384.425
DRIFTSRESULTAT	10.722.795	10.083.958	9.854.102
Finansielle indtægter	3.765	3.278	3.212
Finansielle udgifter	- 97.268	- 84.896	- 85.123
RESULTAT FØR SKAT	10.629.292	10.002.340	9.772.191
Skat af årets resultat	- 2.218.600	- 2.543.045	- 2.443.048
ÅRETS RESULTAT	8.410.692	7.459.295	7.329.143

FORLSAG TIL RESULTATDISPONERING

Foreslået udbytte for regnskabsåret	8.000.000	7.000.000	6.500.000
Overført resultat	410.692	459.295	829.143
I ALT	8.410.692	7.459.295	7.329.143

BALANCE PR. 31. DECEMBER

	2019 DKK	2018 DKK	2017 DKK
AKTIVER			
Ejendom	29.731.828	31.106.532	32.481.236
Produktionsanlæg og maskiner	1.573.791	535.362	694.790
Andre anlæg, driftsmateriel og inventar	2.699.794	439.571	283.551
Materialle anlægsaktiver	34.005.413	32.081.465	33.459.577
ANLÆGSAKTIVER	34.005.413	32.081.465	33.459.577
Fremstillede færdigvarer og handelsvarer	23.757.828	23.573.069	19.700.182
Varebeholdning	23.757.828	23.573.069	19.700.182
Tilgodehavende fra salg og tjenesteydelser	18.551.275	21.791.328	21.703.722
Andre tilgodehavende	6.312	0	0
Periodeafgrænsningsposter	309.488	330.747	344.951
Tilgodehavende	18.867.075	22.122.075	22.048.673
Likvide beholdninger	8.641.847	8.077.558	11.485.659
OMSÆTNINGSAKTIVER	51.266.750	53.772.702	53.234.514
AKTIVER	85.272.163	85.854.167	86.694.091
PASSIVER			
Selskabskapital	1.000.000	1.000.000	1.000.000
Overført overskud	35.693.393	35.282.701	34.823.406
Forslag til udbytte	8.000.000	7.000.000	6.500.000
EGENKAPITAL	44.693.393	43.282.701	42.323.406
Hensættelse til udskudt skat	541.253	421.546	342.516
HENSATTE FORPLIGTELSE	541.253	421.546	342.516
Banklån	24.845.612	26.135.131	27.351.489
Langfristede gældsforpligtelser	24.845.612	26.135.131	27.351.489
Kortfristet del af langfristet gæld	1.289.519	1.216.358	1.165.003
Leverandører af varer og tjenesteydelser	6.094.578	6.782.029	7.591.450
Selskabsskat	866.874	1.017.218	977.219
Anden gæld	6.940.934	6.999.184	6.943.008
Kortfristede gældsforpligtelser	15.191.905	16.014.789	16.676.680
GÆLDSFORPLIGTELSE	40.037.517	42.149.920	44.028.169
PASSIVER	85.272.163	85.854.167	86.694.091